

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Cuvajte Jugoslaviju!

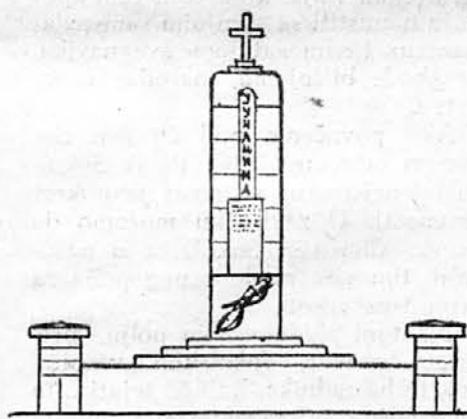
Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 • Telefon broj 2177 • Račun Poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 15 decembar 1936
God. VII • Broj 49

Sokolska župa Mostar podiže spomenik junacima streljanim i obešenim od 1914 do 1916 u Mostaru

Među dužnostima preuzetim u okviru Sokolske Petrove poteletke, Sokolska župa Mostar podiže spomenik junacima, streljanim i obešenim za slobodu našega naroda od 1914 do 1916

u Mostaru. Spomenik se već radi i biće uskoro potpuno dovršen. Načrt spomenika izradio je inžinir g. Marko Kovačina, a sve radove za ovaj spomenik svršavaju seljaci-zidari i klesari. Tako će i u radovima oko podizanja ovog spomenika biti izražena narodna veza prošlosti sa sadašnjicom i težnja našeg Sokolstva na selu da premosti sve jazove između sela i grada.

Zbor pročelnika župskih lekarskih otseka

Dne 17 januara 1937 održaće se u prostorijama Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, Beograd, Prestolonaslednikov trg 34, u 9 časova pre po-dne, zbor pročelnika župskih lekarskih otseka.

Dnevni red zbora biće sledeći: 1) Pozdrav pretsednika saveznog lekarskog otseka i izveštaj o dosadašnjem radu saveznog lekarskog otseka; 2) Izveštaji pročelnika župskih lekarskih otseka, odnosno župskih lekara, o radu u pojedinim župama; 3) Organizacija lekarske službe u društvenima i četama; 4) Pitanja i predlozi.

Umoljavaju se sve bratske župe, da na ovaj prvi zbor pročelnika župskih otseka, odnosno župskih lekara, pošalju svoje predstavnike.

Učešnici zbora putuju i bave se u Beogradu na trošak svojih župa.

Pretsednik lekarskog otseka
Saveza SKJ:
Dr. M. Feliš, s. r.

Preseleњe »Sokolskog glasnika« i »Sokolskog sela« iz Ljubljane u Beograd

Radi preseleњa naših listova »Sokolskog glasnika« i »Sokolskog sela« iz Ljubljane u Beograd, te radi potrebnih tehničkih priprema oko redovnog izdavanja pomenutih listova u novome sedištu, s ovim brojem zaključujemo ovo godište »Sokolskog glasnika«.

»Sokolski glasnik« nastaviće svojim redovitim izlaženjem početkom, a »Sokolsko selo« koncem meseca januara 1937.

Sve gradivo za objavu u »Sokolskom glasniku«, odnosno u »Sokolskom selu«, molimo unapred slati na: Uredništvo »Sokolskog glasnika«, odnosno »Sokolskog sela« (ili na: Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije — Otsek štampe — Uredništvo), Beograd, Prestolonaslednikov trg 34.

Sve narudžbe, oglase kao i sve što se odnosi na administraciju pomenutih listova slati na: Upravu »Sokolskog glasnika«, odnosno »Sokolskog sela« (ili na: Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije — Otsek štampe — Uprava), Beograd, Prestolonaslednikov trg 34.

Uredništvo i uprava
»Sokolskog glasnika«
i »Sokolskog sela«.

Jedan značajni problem na koji zaboravljam

Naš živalj izvan domovine i naše dužnosti prema njemu

Kada je reč o našem narodu, obično se misli samo na onaj njegov broj, koji živi u granicama naše države, a koji prema najnovijim podacima iznosi okruglo 15 milijuna. Ali to nije tačno, jer treba znati, da velik deo našeg narodnog življa, oko 2,750.000 duša, živi izvan naših državnih granica, po raznim delovima staroga i novoga sveta.

Da bi i o ovom važnom pitanju bila naša šira sokolska javnost upućena, mi ćemo u ovome napisu iznjeti niz podataka o broju naših sunarodnjaka, koji žive van naših nacionalnih granica, po raznim krajevima sveta.

U Evropi

Italija: Stare naseobine na jugu oko Campobassa i Larina, koje postoje još iz doba turskih navala, broje oko 5.000 duša. Prilikom razgraničenja između bivše Austro-Ugarske i Italije, još u prošlom stoljeću, mi smo gubitkom videnske provincije izgubili oko 50.000 hiljada našeg življa, koji je živeo u tom našem neprekinutom jezičnom kraju. Prema samom službenom italijanskom popisu pučanstva od godine 1911, dakle pred 25 godinama, bilo je tamo još 52.000 duša našeg materinskog jezika. Prema prirodnom porastu, toga življa trebalo bi danas da bude oko 70.000. Iza svetskog rata mi smo dalje izgubili u korist Italije oko 650.000 naših sunarodnjaka. Svega skupa dakle našega naroda pod Italijom ostalo je oko 720.000.

Austrija: Nakon plebiscita u južnoj Koruškoj, koja na severu sa Slovenijom pretstavlja čvrsto povezan naš jezični kraj, izgubili smo jedan naš ogrank koji broji oko 100.000 naših ljudi. U austrijskoj Štajerskoj pak živi Gradičanskih Hrvata oko 50.000, a naših jezičnih otoka ima još uzduž Dunava do Beča, u kojim krajevima, osim južne Koruške, ima oko 80.000 našeg življa. Ukupno dakle pod Austrijom je oko 150.000 naših duša.

Madžarska: Sto u južnoj i zapadnoj, te srednjoj i istočnoj Madžarskoj ima još mnogo naših starih naseobina, koje potiču još iz doba turskih invazija, i to Slovenaca, Hrvata i Srba, a koji se protežu sve do Dunava i Budimpešte. U tim krajevima računa se da ukupno živi oko 100.000 našeg življa.

Takov će verovatno biti naredni službeni popis pučanstva i njegovo

Prema tome, broj našega naroda, izvan naših državnih granica, u Evropi, penje se okruglo na jedan milijun i po. Od toga otpada na iseljeničke radnike oko 190.000, a oko 1,130.000 na naše narodne manjine.

Po drugim zemljama sveta

Po drugim zemljama kontinenta žive većinom naši radnici-iseljenici. U tom pogledu za nas su najvažnije američke zemlje, u kojima živi najveći broj naših iseljenika, i to:

Američki kontinent: U Ujedinjenim Državama Amerike, prema računima jednih, živi oko 700.000, a prema drugima, oko 900.000 naših iseljenika. U Kanadi je naših zemljaka oko 20.000, u državama Srednje Amerike oko 5.000, a u državama Južne Amerike oko 250.000. Ukupno jedan milijun i 175 tisuća.

U Australiji naše kolonije broje oko 16.000 ljudi.

U Aziji je naših iseljenika oko 50.000, i to u Turškoj naših muslimana iz Bosne i Hercegovine, zatim u Perziji i po ostalim krajevima toga kontinenta.

U Africi, severnim i južnim državama, živi što u većim a što u manjim skupinama oko 5.000 naših ljudi.

U Novome Zelandu je takođe oko 5.000 naših iseljenika.

Prema ovim podacima, izvan Evrope, t. j. u prekomorskim krajevima živi oko jedan milijun i 250 tisuća našega naroda, s drugom i trećom generacijom. Ukupno dakle izvan naše države živi 2,750.000 naših duša, što s našim narodom i pripadnicima slovenskih narodnosti u državi iznosi 15.750.000. Od toga je danas čistog našeg naroda, bez ostalog kod nas naseljenog slovenskog življa, oko 15.550.000. Ako tome pribrojimo još oko dva milijuna inorodnih državljanina, računajući i ukupan broj našeg naroda sa svim onim našim narodnim življem izvan državnih granica, to se taj broj penje na 17.750.000 duša.

Naše Sokolstvo takođe, kome naši narodni i državni interesi moraju da budu iznad svega, ne sme da prelazi bezbrizno ni preko tog važnog pitanja opadanja tog dela našega naroda, koga su razni uzroci, a najviše socijalni, nagnali da napusti svoj stari rodni

brojčano stanje u razmeru države i naroda. Ali sve to važi za sadašnjost, jer što se tiče onog dela našega naroda izvan države, a koji kao što smo naveli, broji skoro tri milijuna, stvar nije nimalo utešna. Kod tog se najime dela našeg naroda javlja pitanje njegovog brojčanog opadanja, a o čemu se kod nas u našoj službenoj i ostaloj javnosti do sada nije vodilo skoro nikakvog ozbiljnijeg računa. Ostane li takvo stanje i nadalje, naše narodne manjine sve više će slabiti i nazadovati i u svojim dalnjim generacijama izgubiće konačno svaku duhovnu vezu sa svojom nacionalnom državom, a naša emigracija, koja bi uglavnom imala da bude pokretni kapital svoje stare domovine, utonuće jezikovno i sa svim svojim moralnim i materijalnim vrednotama u tudem moru.

Svetski rat progutao je skoro jedan milijun naših ljudi, a ovde se radi skoro o tri puta tolikom broju našega naroda, kome preti opasnost da nacionalno izumre, i to ponajviše našom krivnjom i na nedoglednu moralnu i materijalnu štetu naše države.

Što nam je dakle dužnost u tome pogledu?

Naše Sokolstvo takođe, kome naši narodni i državni interesi moraju da budu iznad svega, ne sme da prelazi bezbrizno ni preko tog važnog pitanja opadanja tog dela našega naroda, koga su razni uzroci, a najviše socijalni, nagnali da napusti svoj stari rodni

kraj i da krene u daleki svet u borbu za koricu hleba. Mi i ne znamo s kakvim se osećajima naši stari iseljenici u mislima obraćaju svojoj staroj domovini, kada vide, da već njihovo prvo a pogotovo drugo i treće pokolenje više uopće ne razume jezika svojih roditelja. Zauzeti mnogim teškim i trajnim brigama za onaj bedni minimum životne egzistencije, oni nisu u mogućnosti da bi se uspešnije brinuli za vaspitanje svoje dece, koju su radi toga prisiljeni da prepustaju stranim školama i stranim uplivima, a što u stvari znači njihovo nacionalno umiranje.

Naša briga stoga morala bi da bude, da u buduće podržavamo živљe veze sa svom našom emigracijom i da njenu mladu generaciju uznastojimo pridobiti i sačuvati za stari domovinu. U tome pogledu mogu da nam svojim primerom posluže Čehoslovaci, pa i Poljaci, koji pored ostalih veza imaju po svemu svetu i svoje sokolske jedinice, koje su u tesnim vezama sa svom emigracijom. Naravno, da mi Sokoli sami ne možemo da u tome pogledu učinimo sve, ali ipak mogli bi da učinimo razmerno dosta, da nám se na taj način naša rođena krv potpuno ne izgubi u tudinskom moru.

I ovo pitanje mogli bi da uklopi-mo među one naše brojne zadatke petodišnjeg radnog plana, kako nas bi mogla peći savest, da i za taj deo našeg vrednog i radinog a skoro i za-boravljenog naroda nismo ništa učinili.

Češkoslovački sokolski listovi o našem prazniku Ujedinjenja

Brojni češkoslovački sokolski listovi posvetili su svoje članke ovogodišnjem prazniku našeg Ujedinjenja.

Glavno glasilo češkoslovačke obice sokolske, »Sokolski vještini«, doneo je u svom 44 broju povodom našeg praznika Prvog decembra na prvoj stranici najnoviju sliku Nj. Vel. Kralja Petara II u sokolskom kroju uz vrlo toplo pisani članak poznatog češkoslovačkog sokolskog radnika brata Rudolfa Prohaske.

U članku se između ostalog veli: »... Svi mi vidimo u Petru zvezdu budućnosti, svi se u nju uzdamo, svi hoćemo da u nju verujemo. Nestreljivi smo u očekivanju, da bi već iza nas bilo dugo doba od pet godina, koja

Ga još dele od kraljevskog prestola. Samo da bi ovo vreme sretno prošlo, da bi se Mladi Soko pripremio za Svoj uzet, onako kako to želi i kako to zaslužuje Njegov narod, koji je prošao kroz teška iskušenja, i kako to i mi želimo, te da bi bio jednak Svom velikom Ocu. Neka bi sudbina od nas odvratila zlo, da ne bi možda između nas i njih pala senka nesporazuma, koji naši zajednički neprijatelji žele i na-stoje da se pojavi, protiv volje obaju naših naroda, na nebu naše vernosti i ljubavi, i neka bi nam sudbina udelila snage da možemo očuvati i pojačati krasnu medusobnu harmoniju dvaju naroda, koji su upućeni jedan na drugoga. I jednima i drugima potrebna je

Novi krov češkoslovačkih Sokolica

uzajamna pomoć, jer smo jedni bez drugih kao otsečena grana, mi na severu, oni na jugu.«

List za sokolski naraštaj »Sokolske besedi« donosi na uvođenju

Tedan sokolske štampe od 13 do 20 o. m.

Braćo i sestre, ne zaboravite na svoju sokolsku štampu!

Kroz tedan sokolske štampe, koji naše Sokolstvo priredjuje u danima od 13 do 20 o. m., setite se svojih dužnosti i prema svojoj štampi i izvršite ih!

U tim danima naročito poradite na propagandi naših sokolskih listova: »SOKOLSKOG GLASNIKA«, »SOKOLSKA PROSVETE«, »SOKOLSKOG SELA«, »SOKOLA«, »SOKOLIĆA« i »NAŠE RADOSTI«. U svojem krugu nadjite za svaki taj list po jednog novog pretpisačnika.

Moralna i materijalna potpora svojoj sokolskoj štampi, to je potpora koju kao Sokoli ukazujete celom Sokolstvu — tome našem narodnom pokretnu, kome pripadate i služite od svoje volje, a za dobro naroda i države.

Ne zaboravite, da je jačina te vaše sokolske štampe jačina i vaše sokolske svesti, to je jačina našeg sokolskog pokreta!

Potpisite se na svoje sokolske listove, saradjujte i oglašujte u njima, i kupujte sokolske knjige! Širite i pomažite svoju sokolsku štampu!

Razmislite o tome i izvršite tu svoju sokolsku dužnost, sami i medju drugima!

Nedostatak instruktora za fizičko vaspitanje u Rusiji

Još pre nekoliko godina otvorila je ruskva vlada po većim centrima naročite visoke škole (tehnike) za uzgoj instruktora za fizičko vaspitanje. Do godine 1936 s uspehom je apsolviralo ove visoke škole 4500, a ove godine 1275 slušalaca, koji su već svršeni kao učitelji ili instruktori za fizičko vaspitanje po čitavoj Rusiji. Ipak još uvek osjeća se velik nedostatak stručno obrazovanih instruktora, jer je navedeni broj za tako ogromnu zemlju kao što je Rusija preveliki, iako danas pored gore navede-

nih radi u Rusiji već 15.000 učitelja gimnastike. Da udovolji toj prekoj potrebi, ruskva je vlada odlučila da tokom ove godine osnuje još nekoliko visokih škola za fizičko vaspitanje.

Potreba međunarodne saradnje u omladinskom sportu

Na zadnjoj glavnoj skupštini Saveza finskih mladih sportista, istaknuta je potreba međunarodne saradnje medju omladinskim sportskim organizacijama. Složili su se u tome, da treba ideju stalno pojačavati i širiti. Uprava saveza je dužna da stvari osnovu za tu saradnju.

vest in čut odgovornosti vodećih članova. Vlagatelji pa bodo z bratskim zaupanjem pristopali, ker bodo vedeli, da brezskrbneje zaupajo denar sokolskim pripadnikom, kakor tujim, nepoznanim ljudem. Poštenost in zaupanje si bosta podali roki k bratski pomoći in gotovemu, trajnemu napredku. Vse omalovaževanje od strani nasprotnikov ne bo zaledlo, zakaj Sokolstvo ne pozna razlik med revezem in bogatinom, dokler sta prava Sokola. Prispela bosta oba, vsak po svoji moći in sposobnosti, premožnejši več, revniješi manj in tako se bo pokazal pravcati gospodarski plebiscit, kar tudi ne bo škodovalo.

Tudi o času ne moremo reči, da bi bil neprimeren. Nasprotno, zelo primeren je. Ko je drugje padlo zaupanje, ne sme pasti med sokolskim članstvom. Mi, ki imamo vero v Jugoslavijo in njenu bodočnost, smo prepojeni z zdravim optimizmom, ki nam narekuje, naj delamo da sarečno bodočnost onih, ki pridejo za nami. In tem je namenjena štednja v bratskem krugu na eni in pomoč na drugi strani. Le oni, ki je absoluten egoist in je zgubil smisel za skupnost in javni blagor, more dvomiti že vnaprej o uspehu in delati odgovoren čas, da opraviči svojo sebičnost in hladnost napram idealno zamišljeni, resni ustanovi.

Da pa ima zadruga dovolj življenjske sile in sokolsko članstvo dosti smisla in pripravljenosti, dokazuje to, da je doslej, ko še nismo pričeli s poslovanjem, že podpisanih nad 500 deležev in je polovico tega že vplačanih v gotovini.

To je tedaj začetek Sokolske kreditne zadruge v Radovljici, ki ni ustavljena za danes in jutri. Ona najsluži Sokolstvu vso prihodnjo dobo in naj se razvije tako, da bo Sokolstvo samo zmoglo za svojo organizacijo in svoje članstvo vse, česar potrebuje za svoj gospodarski obstoj, v blagor svojega članstva in v srečo domovine in mladega kralja Petra II. Zdravol!

Koliko ko i šta čita, toliko je kulturan.

Sokolska kreditna zadružna v Radovljici

Te dni je bil vložen pri trgovskem sodišču v Ljubljani predlog za vpis Sokolske kreditne zadružne v omejenim poroštvo v Radovljici. Kdor bo gledal pravila, bo mogoče zmajal z glavo in na podlagi udomačene navade in dobljenih izkušenj smatral, da je naslov »sokolska« samo privlačno sredstvo, kakor razna dosedanja, n. pr. »Kmečka«, »ljudska«, »jugoslovenska« itd. Tudi čas se mu ne bo zdel primeren za ustanovitev kreditne zadruge. Potem pa še to: Ljudje, ki omalovažujejo sokolsko silo, bodo rekli: Kaj pa hočeš ti ljudje, saj so sami revezni skupaj, če pa je kje kak bo-gataš, ta pa ne bo nič dal! Vse to je mogoče in še več. Da pa javnosti pojasnimо pomen in namen te zadruge, je treba povedati sledče:

Že leta 1933. je SSKJ sprožil misel, naj se ustanovi sokolska denarna zadružna v Beogradu, podružnice najima na sedežih sokolskih žup, celice pa v društvih. To bi bilo zahtevalo velik upravni aparat in komplizirano administracijo. Radi tega do ustanovitev ni prišlo. V upravi sokolske župe Kranj pa se je že takrat govorilo, naj bi se ustanovila za teritorij župe tako zadružna, ki bi bila samostojna in neodvisna od savezne in župne uprave, torej zadružna v pravem pomenu besede, s svojo upravo in nadzorstvom, ki ju voli zadružno članstvo na občenem zboru. Tudi ta zamisel se ni udejstvila in se je vse skupaj odložilo na nedoločen čas. Letos pa je br. Horvat Ludovik predlagal, naj pristopimo znotra v krenovanju zadružne, nakar je bil izvoljen tričlanski pripravljalni odbor. Stali smo na stališču, da bomo zadružno ustanovili le, če bo že v naprej zagotovljeno primerno število članov z odgovarjajočim številom deležev, ki so se določili na 100 Din, poleg njih pa enkratna pristopnina 20 Din za člana, ne glede na to, koliko ima podpisanih, oziroma plačanih deležev. Jamstvo je omejeno s še enkratnim deležem. Med tem je bila sklenjena za vse Sokolstvo obvezna Sokolska Petrowa petletka in v okviru te obvezje je sokolska župa Kranj sklenila, da ustanovi Sokolsko kreditno zadružno. K zadružni imaju pristop samo pripadniki sokolske organizacije, ne glede kateri edinici pripadajo in ne glede na bivališče. Torej ni omejena na področje župe Kranj in ima lahko člane povsod. Sprejmejo pa se kot člani tudi juridične osebe, korporacije, društva in zavodi, ki so sokolstvu naklonjeni, ali da jih vodi sokolsko članstvo.

Sokolsko članstvo ima sedaj naložene svoje prihranke pri najrazličnejših zavodih, tudi pri takih, ki Sokolstvu niso naklonjeni ali so mu celo soražni. Tako se s sokolskim denarjem delajo kupčije, katerih dobiček gre v vse prej, kakor narodne namene. Zajak ne bi ta denar zbrali v svoji zadružni in ga porabili za pomoč Sokolstvu? Če smo dajali denar v zavode, o katerih nismo vedeli, v kakšnem gospodarskem stanju se nahajajo in kdo jih vodi, dajmo ga sedaj v svoji zadružni, v kateri bo vršilo posle in nadzorstvo naše članstvo in ki jo bodo vodili bratje, ki jih poznamo že mnogo let!

Zadružna tedaj ne bo samo po imenu sokolska, ampak tudi po poslovanju. Pravičnost, varnost, potreba in vestnost bodo odločevala pri dajanju posojil in najboljše nadzorstvo bosta

Sokolske proslave Prvog decembra

Proslava 1 decembra u Sokolskom društvu Zagreb I

Proslava u domu

Proslava 1 decembra, kao svetlog praznika Ujedinjenja, dobila je u Sokolskom društvu Zagreb I naročito značenje time, što je toga dana svesno **sokolsko članstvo učestvovalo na četiri sokolske prirede.**

Več u prvini dopolnevnim satovima počelo se sokolsko članstvo s naraštajem i decom skupljati u prostorijah dvorani Sokolskog doma. U 10 sati zauzeli su svoja mesta članovi uže uprave. Zamenik službeno sprečenog brata načelnika dao je u taj čas komandu za ulaz društvenog in naraštajskog barjaka. U svečanoj tišini svrši se prisutni digoše sa stolica pozdravši tako ulaz barjaka. Barjaktari postavše se sučelice pročelju dvorane, desno i levo od stola uprave koji je kao i podij bio prekrit skupocenim narodnim čilimovima. Na stolu gorelo je u srebrnim svečnjacima šest sveća, izmedu svečnjaka nalazio se ukrašen lonac sa evatučnim šarenim jaglacima. Na komandu »pozdrav jugoslovenskoj zastavi!« podigose dva člana prednjakog zborna na pročelju dvorane, desno i levo od pozornice, dve ogromne državne zastave na posebnim in tu svetu užidanim koloturama. U isti momenat zasvirao je društveni orkestar Paščanov »Sokolski pozdrav«. Nakon što je starešina brat Stjepko Debeljak održao srdačnu i toplu pozdravnu reči s svršio s poklicima Jugoslavije i Kralju, orkestar je zasvirao državni himnu. Brat tajnik Konstantin M. Jugošević pročitao je zatim saveznu poslanicu. Nakon toga svirala je društveni orkestar pod ravnjanjem brata Franana Potočnika vrlo skladno Štolcovu uvertiru »Kraljica«. I opet je uzeo reč brat starešina, obrativši se sada naročito novom članstvu in naraštu, koji će današnjim danom preći u članstvo. Ovi su zato položili zavet na propisani svečani način i upisali se na posebnu stranicu društvene spomen-knjige, koju je sestra Staša Kitner za ovu zgodu ukrasila lepim narodnim motivima in bojama. Kad je zavet bio svršen, orkestar je zasvirao sokolsku koračnicu, a nakon toga uzeo je reč uvaženi član savezne in društvene uprave, brat dr. Hugo Verk, čiji je govor saslušan največom pozornosću te mestimice a i na koncu nagraden burnim pljeskom in odobravanjem. Njegov smo govor doneli v broju 48 »S. G.«

S pozivom članstva, da u potpolnom broju prisustvuje i ostalim sokolskim pripadnicama, zaključio je brat starešina svečanu sednicu. Njegov krepki in junački pozdrav »Zdravol«, burno je prihvačen od nekoliko stotin prisutnih pripadnika našega dru-

štva, a orkestar zasvirao je kao zaključnu tačku sokolsku himnu »Oj Slaveni!«

U ugodnom razgovoru članstvo je izvesno vreme proboravilo u dvorani, dok nije dan znak, za početak druge

svečanosti. Članstvo se svrstalo u povorku i obišavši zgradu postavilo se na cesti pred samim domom, dok se na desnom krilu članstva postavio odeo vojne muzike pod ravnjanjem g. Čopja. Unutarnji prostor iza ograde bio je rezervisan za predstavnike vlasti, korporacija i ino ustanike iz grada. Ovi su, medutim, bili ušli kroz glavni ulaz i predvorje u odborsku sobu sačekani i pozdravljeni po bratu starešini Debeljaku, bratu dru Verku, te članovima uprave, ki nisu imali inih dužnosti.

* * *

Sadenje slavenskih lipa i otkrivanje spomen-ploča u časti Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja i Prezidencija - Osloboditelja T. G. Masarika

Na svečanosti sadenja slavenskih lipa i otkrića spomen-ploča, našli su se na okupu brojni odlični gosti. Od civilnih vlasti g. Stanoje Mihalović, pomočnik bana Savske banovine, u zastupanju g. Bana Savske banovine, nadalje g. Dušan Gjermanović, potpredsednik apelacionog suda, g. Stevan M. Breberina, kasacioni sudija i t. d. Gradske opštine i g. potpredsednika opštine zastupao je društveni starešina brat Stjepko Debeljak. Od vojnih vlasti izaslanil g. Ministra Vojiske i mornarice, pukovnik g. Svetomir Savić, armijski general g. Pantelija Z. Jurišić, komandant IV armijske oblasti, divizijski general g. Vlad. P. Kostić, komandant mesta i Savske divizijske oblasti sa gospodom, načelnik štaba Savske divizijske oblasti brigadni general g. Stajić, zamenik komandanta mesta brigadni general dr. Sebastian Mantl, češkoslovački generalni konzul g. Georges Goyraud i vicekonzul g. Radenac, češkoslovački generalni konzul g. dr. František Rešl, kao zastupnik češkoslovačke poslanika na beogradskom Dvoru g. dra Vaclava Girse s vicekonzulom g. ing. Hladikom te bivši ruski konzul g. Ferhmin. Predsednik Narodne skupštine i Narodnu skupštino samu zastupala su gg. poslanici: ing. Nikola Kabalini, Ante Kovač i Artur Mahnik. Od vera bile su zastupane: evangelički biskup, g. dr. Filip Popp po g. župniku Mihailu Bekeru, Hrvatska starokatolička crkva po g. prof. Sinoviću, Jevrejska veroispovedna opština po g. Breslaueru. Od zagrebačkih slavenskih društava: Jugoslavensko-bugarsku ligu zastupao je brat Milan Jurišević, Jugoslavensko-češkoslovačku ligu brat ing. Franjo Kolibaš, Češku besedu g. Vojtěch Zborník, Češkoslovačke legije in Jugoslaviji gg. Vlastimil Pešl i Jakob Jakobović, Češkoslovačku obec gg. Stanislav Tomašek, predsednik i Antun Rišlavi, Češkoslo-

vački savez brat Bohuslav Kobrle, Združenje čsl. žen, gde Anuška Kreuzbergerova, Maša Krupičkova, Zdenka Bondiova, E. Fojndova, predsednik Ruske kolonije u Zagrebu s večim brojem članova Kolonije, te mnoge ino odlične ličnosti. Zagrebčka nacionalna i kulturna društva: Dečji dom Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja bio je zastupan po gđama predsednici Ljubici P. Kostić, Anki Avirović, Jeleni Džakula i Maci Venečki. Dobrotvorna zadružna Srpskinja po gđama: s. Nadi Prica i s. Sofiji Stojanović, »Istra« dobrotvorno in prosvetno društvo po gg. Franu Bujiću i Ivanu Debeljuhu, Jadranska straža, Oblasni odbor u Zagrebu, po svom predsedniku g. Miroslavu grofu Kulmeru, Jugoslavenski narodni ženski savez po gđama: s. Zlati Kovačević-Lopašić i s. Miliki Gavrančić, potonja ujedno kao kuma barjaka Sokola I, Jugoslavensko profesorsko društvo, sekcijski Zagreb, po svom predsedniku bratu dru Dragutinu Grdenić, Udrženje ratnih invalida po gg. predsedniku Mirku Petrić i tajniku Duri Facini. Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije zastupao je zamenik starešine brat dr. Oton Gavrančić, Sokolsku župu Zagreb brača dr. Oton Gavrančić, starešina, Srečko Džamonja, tajnik, Lujo Vajnhard, načelnik in član uprave Stevo Kodžić, Zagrebačko sokolsko okružje brača Branko Valadžija, ing. Stjepan Han in sestra Vera Romanić. Bratska društva Zagreb III brat Mato Radonić, Zagreb V brat Milan Hrs, Zagreb VI, brača D. Delić i St. Kušar, Ruski otsek Sokola I starešina brat Fedor Vjatkin.

Svi ovi predstavnici upisali su se u odborskoj sobi in društvenu spomen-knjigu, koju je sestra Staša Pitner ukrašila lepo načrtanom lipovom granicom in prigodnim natpisom.

Dve tri minute iz 12 sati trubači vojne muzike zatruljili su svečane fanfare iz Smetanove opere »Libuša«. Istodobno izšli su iz zgrade predstavnici, dok je usred donjeg krova girlandama i zastavama lepo iskičene

zgrade istaknuta velika državna zastava. U taj je čas zasvirala muzika Pašanov »Sokolski pozdrav«, a sokolski barjadi i svi prisutni iskazale počast jugoslovenskoj državnoj zastavi. Nakon kratkog, ali zanosnog pozdrava sa strane starešine brata Debelskog i poslo je pozvao braću potstarešine da zasade lipu, a članove prednjakačkog zbora, da otkriju spomen-ploče, brat dr. Fran Brnčić, I zamenik starešine, diže sa zemlje prvu lipu popravši ovaj svečani trenutak toplim rečima, upućenim uspomeni Viteškog Kralja Ujedinitelja u čiji se spomen posluju ovi simboli slavenskog sveta.

Uz odruševljenje i gromke poklike Kralja i Jugoslavij muzika je zasvirala jugoslovensku državnu himnu. Čim je himna završena, brat dr. Stevan Matić, drugi zamenik starešine diže sa zemlje drugu lipu. I brat dr. Matić popraćuje ovaj čin zanosnim prigodnim rečima, istaknuvši da ova lipa posadujemo u čast Pretsednika Oslobođitelja bratske Češkoslovačke Republike brata T. G. Masarika.

Srdačni poklici i odruševljeno pljescanje popratili su završetak ovih reči, a muzika zasvirala je češkoslovačku državnu himnu. Prednjaci, koji su stojali s obih strana ploče posvećene blaženopočivšem Kralju, za vreme govora br. dra Brnčića povukše krasan na rodan čilim s ploče, dok prednjaci koji su stojali s obih strana ploče posvećene Prezidentu Oslobođitelju učinile isto za vreme govora brata dra Matića.

Spomen-ploče izradene su iz beloga mramora u klesarskoj industriji g. Jaroslava Strehu, dok su natpisi u stilizovanom staroslovenskom pismu isklesani po načrtu gde Olge Heker, učiteljice Umjetničke akademije.

Napisi sami glase:

»Za slavu i za čast blaženopočivšem Viteškom Kralju Aleksandru Prvom Ujedinitelju zasadi prvu slavensku lipu na dan prvog decembra 1936 Sokolsko društvo Zagreb I.«

»Na trajnu uspomenu Prezidentu Oslobođitelju dru T. G. Masariku zasadi drugu slavensku lipu na dan prvog decembra 1936 Sokolsko društvo Zagreb I.«

Brzojavni i pismeni pozdravi

Prigodom sadjenja slavenskih lipa i otkrića spomen-ploča stigli su Sokolskom društvu Zagreb I ovi brzojavni i pismeni pozdravi.

OD PREZIDENTA OSLOBOĐITELJA MASARIKA

»Zahvaljujem na Vašoj počasti, koju iskreno uvažavam i želim da Vašoj svečanosti ne mogu prisustvovati. Imam samo želju da bi uspomena na zajednički rad s Vašim nezaboravnim Kraljem ostala za obe naša naroda simbolom i pobudom nepromenljive bratske uzajamnosti. T. G. Masarik.«

Akademija omladinskog otseka Sokola 6 u Zagrebu

U nedelju 8 novembra održao je Omladinski otsek Sokolskog društva Zagreb 6 svoju prvu omladinsku akademiju, pred brojnim posetiocima, koji su s divljenjem i odruševljenjem pratili ovaj nastup izveden po najmladim pripadnicima društva. Omladinski otsek, iako je samostalno tek osnovan, uvežbao je i izveo pojedine točke programa i time prikazao svoj rad.

Priredbu je otvorio pročelnik otseka br. Maković, koji je ukratko prikazao rad tog otseka u toku jedne godine t. j. od njegovog osnutka. Zatim je naraštajac br. Boroša pozdravio prisutne deklamirajući prigodnu pesmu posvećenu ovoj priredbi. Posle toga otočeo je gimnastički deo.

Proste vežbe ženske dece (nastupilo je 12) vrlo su jednostavne, a uvežbala ih je s. Abramović, izvedene su bile dobro.

Muška deca izvela su simbolički sastav »Stražari Jadrana«. Sastav je dobar i izvežbanost mališana bila je jako dobra. Prisutnima se osobito svidjelo završetak. Uvežbalo ih je br. Kramer, načelnik društva.

Kolo sastavljeno po češkim motivima izvela su ženska deca. Stvar dobro zamišljena i sastavljena, ali dosta slabo izvedena. Sastavila i uvežbala je s. Pihal, načelnica društva.

Vježbe s puškama izvela su muška deca s retkom voljom, okretnošću

OD G. PRETSEDNIKA ČEŠKOSLOVAKKE REPUBLIKE

»Hvala na ljubazni poziv na svečanost, kojoj ja na žalost ne mogu da prisustvujem. Sačuvajmo baštinu Vašeg Velikoga Kralja i našega Prezidenta kao čvrsti zalog sreće budućnosti bratske Jugoslavije i Češkoslovačke. Pozdravlja Vas srdačno Edvard Beneš.«

OD GG. KRALJEVSKIH NAMESNIKA

»Kraljevski Namesnik gospodin dr. Radenko Stanković zahvaljuje se na pozivu i pozdravlja svečanost koju danas priređuje Sokolsko društvo u Zagrebu. Sekretar Spasojević.«

»Kraljevski Namesnik gospodin dr. Ivo Perović zahvaljuje se na pozivu i pozdravlja svečanost. Sekretar Spasojević.«

OD G. MINISTRA ZA FIZIČKO VASPITANJE NARODA

»Sprečen da dodem, pozdravljam svečanost i želim uspeh! Zdravo! Ministar Rogić.«

OD ČEŠKOSLOVAČKE OBCE SOKOLSKKE

»Vama i Vašoj današnjoj svečanosti Zdravo! Obec Sokolska.«

OD RUSKOG SOKOLSKOG SAVEZA, BEOGRAD

»Čestitam lepu sokolsku svečanost! Zdrovo! Drajling.«

OD SOKOLSKE ŽUPE NIŠ

»Pozdravljamo današnju svečanost.«

Nadalje su stigli pismeni pozdravi i čestitanja od kabinetra g. Pretsednika Narodne skupštine, od Pretsednika Ministarskog saveta, od g. poslanika Češkoslovačke Republike u Beogradu dr. V. Girse, od I zamenika starešine Savez SKJ brata Gangla, od pretsednika Jugoslovensko-češkoslovačke lige u Zagrebu brata Dušana M. Bogunovića, od Saveza slovensko Sokolstvo, od Saveza bugarskih gimnastičkih društava »Junak«, od Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, od Sokolske župe Banjaluka, od Sokolske župe Varaždin.

Odavanje počasti pokojnicima na Mirogoju

Treća priredba, kojoj je naše članstvo toga značajnog dana prisustvovalo, bio je pomen našim pokojnicima na Mirogoju, gde se oko 3 s. po podne sabrao lep broj braće i sestara Sokola I. Od funkcionara bili su prisutni društveni tajnik, načelnik i prosvetar, koji je ujedno održao kratko pomen-slovo. Kad su se prisutni tiho pomolili za duše blagih pokojnika, položili su uz veliki krst usred groblja mnogo lepoga sveća i zapalili nekoliko voštanicu.

Konačno je naše članstvo u velikom broju prisustvovalo i svečanom plesu zagrebačkog Sokolstva, koji se uveče toga dana održao u »Hotel Esplanade«.

gove ciljeve, te zahvalio svim prisutnima na brojnom odazivu.

Posle toga održano je poselo s plesom, koje je takođe bilo brojno posećeno.

Ova je priredba dokazala da naraštaj društva Zagreb 6 zaista zaslužuje ono mesto, koje postizava prilikom okružnih i župskih utakmica.

K. V.

Koliko se zalažemo za širenje i unapređivanje naše sokolske štampe, koliko nam je i razvijena sokolska svest.

Proslava dana Ujedinjenja u Sarajevu

Sokolsko društvo — matica u Sarajevu priređilo je ove godine uoči dana Ujedinjenja u Narodnom pozorištu Kralja Petra II veoma uspelu akademiju, koja spada u najuspelije u minalih nekoliko godina.

Otvorivši svečanu akademiju pred prepunom salom predstavnici svih vlasti i mnogobrojnih sarajevskih društava i uzvanika te građanstva, starešina matičnog društva brat Aleksa Starčević govorio je o 1 decembru, zatim je sledio zanimljiv program, koji se sastojao iz 15 tačaka: gimnastike, ritmike, pjesme, igre, plesova i simboličke koreografije, recitacija, vokalnih tačaka. Ovako raznovrsan program imao je za cilj da prikaže, kojim pravcem se razvija kod dece, naraštaja i članstva, zdrav smisao za ritmiku i njezine lepote, za muziku i njezine tajne a sve na osnovi našeg narodnog folklora, sokolske ideje i nacionalizma, koji u Sokolstvu treba da je poređ i posledica.

Prva tačka »Pozdrav zastavi«, izveden simbolički od svih kategorija članstva, uz pratnju hora Ruskih Sokola izazvao je kod svih prisutnih buku oduševljenja. »Čobančići«, vežba muške dece u seoskom narodnom odelenju, uz pratnju seoskih frula, — umetnički cvrkut ptičica izvedena je uzorno. Mlađa ženska deca izvela su »Igre« skladno i lepo. »Hej Slovenie«, simbolična vežba starijeg muškog naraštaja, izvedena uz pratnju hora Ruskih Sokola, naišla je na burno oduševljanje. Pri izvođenju ove tačke, svaki vežbača imao je preko prsiju jednu slavensku zastavu: jugoslovensku, češkoslovačku, rusku, bugarsku i poljsku. Starija ženska deca izvela su tačku »Mornarice« skladno. Mala Jovanka Lukanc recitovala je pesmu S. Burin: »Sa playoga Jadran« s mnogo razumevanja, int-

eligencije i s lepom dikcijom, što je zaista retkost i kod odraslih recitatora. Isto tako lep uspeh poluciо je i 5 godišnji Braco Ristić, sin odličnog sokolskog radnika, učitelja iz Kasindola, brata Momčila Ristića, koji je s puno umetničkog talenta osvirao na harmonici nekoliko narodnih i patriotskih pesama. Naraštajka Ranka Viđović recitovala je s mnogo razumevanja i s odličnom dikcijom jednu Sančićevu patriotsku pesmu, a isto tako mala Kostićeva bila je oduševljena posle uspele deklamacije.

Na ovoj akademiji braća Ruski Sokoli uželi su učešća u 4 tačke, i to: »Mačevanje«, izveli su uz ruske melodiјe 4 člana na opšte zadovoljstvo. »Mila Otadžbina« otpjevao je hor, koji stoji pod rukovanjem odličnog horovođe i pružio publici lepo uživanje. Osim toga uželi su učešća braća Rusi i u pratnji vežbi sa svojim hornim pevanjem.

Drugi deo programa — u kojem su uželi učešća: naraštaj i članstvo, poluciо je veliki uspeh. »Dime«, ritmičke igre žen. naraštaja, zatim »Turški marš«, gimnastički ples članova, »Apollo marš«, vežba članova te »Karmen«, gimn. ples muš. naraštaja, izvedeni su na opšte zadovoljstvo. Akademija je završena narodnim kolima naraštajki, pa članova i članica u živopisnim narodnim odelenjima, uz narodne pesme i poskočice Južne Srbije, čule su se povjeku uz narodnu kola, vrlo impresivno izvedena.

Uspeli akademije odraz je retke sokolske žrtve, koju su pridoneli kako starešina, tako načelništvo na čelu sa sestrom J. Dopudom, bratom načelnikom Zekavčićem i svima njihovim saveznim saradnicima. — Akademija je ponovljena narodnim kolima naraštajki, pa članova i članica u živopisnim narodnim odelenjima, uz narodne pesme i poskočice Južne Srbije, čule su se povjeku uz narodnu kola, vrlo impresivno izvedena.

Sokolsko društvo Karlovac proslavilo je i ove godine svečanim načinom dan Ujedinjenja. Proslava započela je već u nedelju 29. novembra priređenom za decu. Lutkarsko pozorište davao je tog dana pretstavu »Kića Sokolić«. Uoči dana Ujedinjenja navečer održana je svečana akademija, kod koje su nastupile sve kategorije članstva: gimnastičkim vežbama i orkestar Sokolske muzike. Velika dvorana Sokolskog doma bila je puna općinstva, koje je s velikim interesom pratilo izvođenje pojedinih tačaka programa i oduševljeno odobravalo besprijekorno izvedenim vežbama i sviranju Sokolskog orkestra. Na početku akademije pozdravio je starešina br. dr. Josip Variola prisutne pretstavnike vojske, civilnih vlasti i ostalo građanstvo, očaravši ujedno u lepom govoru značenje proslave 1 decembra kao Sokolskog praznika.

Posle akademije razvila se animirana zabava s plesom. Na sam dan Ujedinjenja u 16 sati održana je svečana sednica Sokolskog društva. Pre početka sednice odana je počast južnoslovenskoj zastavi. Na prostranoj pozornici sakupilo se u redove članstvo svih kategorija s pozdravom: »Zdravo!« Nato je naraštajka Gjelica Francišković recitovala pesmu »Prvom decembru«. Starešina župe br. Marko Sablić ocertao je biranim rečima značenje i zamašaj Petrove petoljetke, koja upravo započima. Naveo je nekoliko lepih i dirljivih primera danih zaveta pojedinaca i sokolskih jedinica, koji pokazuju zamernu sokolsku svest i ozbiljno shvaćanje sokolskih dužnosti. Govor br. Sablića popraćen je oduševljenjem plesom. Sokolski orkestar otvorio je posle toga skladno karislik slovenačkih pesama. Pošto je još naraštajac Milan Teodorović recitovao pesmu »Jedinstvo«, sledilo je polaganje zaveta novoprimaljih članova i prevodenje naraštajaca u članstvo, a zatim su podeljene diplome nagradnim natecateljima prigodom pokrajinskog sletja Subotici i župskog u Karlovcu. Niz priredaba, održanih povodom proslave 1 decembra, završen je naraštajskom akademijom, koja je održana u nedelju 6. o. m. Ova je akademija, kod koje je sudelovao i naraštajski orkestar, vrlo lepo uspela. Naročito su se svidele proste vežbe naraštajaca, koje je sastavio br. Branko Blašković, te uzorno izvedene vežbe na ručama. Naraštajska akademija započela je sviranjem Sokolskog pozdravljiva i državne himne. Pozdravni govor održao je naraštajac Zvonko Malbohan. Tako je naše društvo na doličan način proslavilo 1 decembar ove godine.

Proslava Prvog decembra u Varaždinu

Sokolsko društvo Varaždin proslavilo je najveći sokolski praznik na svečanu način 1 XII uveče u sokolani, koja je kao retko kada, bila dupkom puna građanstva i članstva, pretstavnika

njem počasti jugoslovenskom državnom barjaku. Stajanjan i uz svirku »Sokolskog pozdrava«, odana je počast društvenoj zastavi, kojoj je kućanovao blaženopovičiš Kralj Aleksandar I. Sednica kojoj je prisustvovala uprava župe i društva otvorena je svečanim govorom brata društvenog starešine Novakovića o značaju 1 decembra kao danu ujedinjenja. Iza čitanja savezne poslanice obavljeno je prevođenje većeg broja dece u naraštaj i naraštaj u članstvo, a zatim su novi članovi polagali sokolski zavet. Nato je pročitan zavet matičnog društva za 5-godišnji Petrov plan. U nizu dela, koja će društvo vršiti ističemo: izgradnju stadijona na kupljenom zemljištu, izgradnju tuševa u sokolani, povećanje broja prednjaka, održanje barem 3 opštih prednjakačkih tečajeva, povećanje broja vežbača, uređenje društvene čitaonice, povećanje broja govorova pred vrstom na jedan govor mesecno za svaku kategoriju, sakupljanje za gradnju doma i t. d. Konačno su razdeljene diplome, koje su postigle vrste ili pojedinci iz matičnog društva na ovogodišnjim saveznim natjecanjima u Subotici je svečana sednica.

Sledila je telovježbena akademija s ovim programom: »Baruška«, plesna vežba mlađeg ženskog naraštaja (vodnica s. M. Brknača); »Šesnaestorica«, koju su izvela muška deca (vodnik br. Z. Suligoj); »Slikovita prosta vežba« izvadalo mlađi muški naraštaj (vodnik br. F. Kovačić); »Gimnastička prosta vežba« (vodnik br. S. Durak); »Gimnastička starijeg ženskog naraštaja (vodnica s. M. Stjehova), »Raznolikost« starijeg muškog naraštaja (vodnik br. J. Kovačić); »Ritmička prosta vežba« izveli članice (vodnica s. M. Stjehova); Preskoci preko stola mlađeg muškog naraštaja (vodnik br. F. Kovačić) i »Carmen«, koračnica, koju su izveli članovi (vodnik br. Z. Suligoj). Osobito su lepo i precizno izvedene »Gimnastika«, »Ritmička prosta vežba« i »Carmen«. Nastupilo je 69 vežbača. D.

Sokolska proslava dana Ujedinjenja

Sokolska Proslava dana Ujedinjenja u Nišu

Sokolska župa Niš u zajednici s br. sokolskim društvima Niš-Matica i Niš I, proslavila je dan 1 decembra na sledeći način:

Pre podne; u 8 sati zbor Sokola u Sokolani; u 9 sati korporativni odlazak Sokola s muzikom na groblje, gde se je odala pošta palim Sokolima; u 10 sati Sokoli prisustvuju blagodarenju u crkvi; u 11 sati svečana sokolska sednica u sokolani.

Sednici je otvorio župski starešina br. Dimitrijević, prigodnim govorom o značaju proslave 1 decembra — pročitaviš i poslanicu br. Saveza.

Potom je br. V. Marković, župski prosvetar, govorio o značaju proslave 1 decembra, a mala Bubuška deklamovala je pesmu »1 decembar«.

Zatim je izvršeno prevodenje dece u naraštaj i naraštaj u članstvo, a

kojom prilikom je i položilo zavet novo članstvo.

Sednici su pored g. komandanta armije, izaslanika g. Bana, predsednika i potpredsednika opštine, prisustvovali svi Sokoli kao i delegati raznih korporacija i ustanova, škola i građanstvo.

Uveče u 20,30 časova održana je svečana sokolska akademija s igram kom u Sokolskom domu Niš »Matica« uz učešće svih kategorija članstva, pevačkog društva »Kostantin« i vojne muzike Konjičkog puka. Vežbe su izvedene na opšte zadovoljstvo svih prisutnih.

Akademiji su prisustvovali g. Ban Moravske banovine, komandant armije, predsednik opštine s gospodama i druge videnje ličnosti, kao i brojno građanstvo grada Niša.

Sokolski praznik u Sušaku

Večernja priredba

Naše Sokolsko društvo proslavilo je, kao svake godine, svoj praznik svečanom večernjom priredbom u dvorani Jadran-Ton-Kina. Valja istaknuti, da je u poslednje vreme malo koja sokolska priredba bila tako posećena, kao ova svečana akademija i večernja revija znanja i umeća našega Sokola. U zakazano vreme bile su već zauzete sve sedalice i sva mesta za stajanje, ali su nadolazili uvek novi posetioci, tako da više nije bilo dovoljno stolica isposudeni iz drugih prostorija, niti je bilo mesta, pa je mnogo ljudi moralno otići, jer je apsolutno bilo nemoguće ući u dvoranu. Suščani su hteli manifestirati baš u ovo kritično i burno vreme, da stope uz svoje Sokole, hteli su time pokazati da je Sušak, kao uvek do sada, za nacionalno i državno jedinstvo.

Predaleko bi nas dovelo, kad bismo hteli prikazati posebno svaku tačku bogatog programa. Dosta je da kažemo, da su svi prisutni, unatoč velikoj stiscu i topolini, bili s priredbom oduševljeni, pa su to burnim pljeskom i pokazali. Glavna točka večeri bila je simbolička scena na motiv »Letni, sivi sokole!«, koje su izvezle naraštajke i naraštajci uz pratnju vojne muzike. Niko ne bi bio mogao pomisliti, da se na onako skučenoj pozornici s tako

malo tehničkih sredstava može izvesti onako lepa scena, koja je tokiko razdragala sve prisutne. Kapelnik vojne muzike, br. Jan Slabi, uložio je mnogo truda oko kompozicije glazbe za pratnju, dok su režiseri ove lepe i nezaboravne tačke ostali anonimni i za kulisu pozornice, onako skromni, kako Sokolima dolikuje, a opet zadovoljni svojim uspehom, koji im je jedina nagrada. — Narodni guslač iz Mostara, oduševljeno pozdravljen, otpevao je pesmu o Smrti blagopokojnog Kralja. Članovi prednjaci izveli su pojedinačno nekoliko prostih vežbi, koje su, po svojoj gotovo akrobatskoj smelosti, zapanjile gledaoca, ali opet zadivile lepotom i elegancijom kretanja. Muški naraštaj izveo je uz veliko odočuvanje svoje krasne vežbe na ručama, a naraštajke balet »Humoreska« od Dvoržaka, lepo i skladno, isto kao i članice svoju klasičnu sliku na ritam Vieniavskoga »Kujavjaka«. Ne možemo da završimo ovaj kratak prikaz, a da ne povaljimo i trubač, koji su prvi put nastupili. Vojna muzika, pod ravnateljem kapelnika, kapetana br. Slaboga, odlično je otsvirala jednu kompoziciju. Posle programa razvio se je vrlo animiran ples u sokolani.

Sve u svemu: tehnički odbor ulazio je mnogo truda, ali taj je imao i uspeha. Zato hvala im!

Ne širiti i ne unapredjavati sokolsku štampu, znači ne ispunjavati sokolske dužnosti.

KRONIKA

† Emil Adamić. U nedelju 6. o. m. umro je u Ljubljani najbolji savremeni slovenački komponista Emil Adamić čije je ime poznato i van naše zemlje. Emil Adamić rođio se 24 decembra 1877 u selu Dobrova kod Ljubljane. Nakon svršenog školovanja posvetio se, kao i otac mu, učiteljskom zvanju. Prvi učitelj glazbe bio mu je sam otac. Kad mu je bilo deset godina stupio je u glazbenu školu Glazbene matice u Ljubljani i već u svojoj 11 godini počeo je da komponuje. Od svoje mladosti pevao je u horu Glazbene Matice, kojoj je ostao veran član sve do svoje prerane smrti. Do svetskog rata službovao je kao učitelj po raznim krajevinama. Za vreme rata bio je zarobljen u Rusiji, gde je nakon revolucije postao direktor konzervatorija u Taškentu. Nakon povratka u otadžbinu postao je profesor muzike na državnoj učiteljskoj školi u Ljubljani. Emil Adamić napisao je preko 300 kompozicija, većinom pesama za hor i solo. Od njegovih orkestralnih dela valja spomenuti »Tatarsku suite«, koja je nastala još za vreme njegovog boravka u Taškentu. Adamić nije bio samo plodan i najbolji slovenački komponista već i odličan dirigent, glazbeni pedagog i dobar kritičar.

† Nadežda Kramaržova. Ovih dana umrla je u Pragu Nadežda Kramaržova, supruga dr. Karelka Kramarža, jednog od najuticajnijih češkoslovačkih političara i velikog Slovena. Pokojnica je bila rodom iz ugledne ruske porodice. Kao verna saradnica svog supruga i velika slovenska žena, Nadežda Kramaržova je aktivno radila u mnogim ženskim udruženjima. Prirodnom smrти izrekli su sedom

Razne kulturne vesti

U prisustvu izaslanika Nj. Vel. Kraljeve Marije u nedelju bio je na svečan način osvećen u Beogradu novi dom studentkinja.

*

Češkoslovačka i francuska javnost ovih dana stila se je 100-godišnjice smrti Antonina Rejhe, čuvenog komponiste, koji je umro u Parizu kao profesor pariškog konzervatorija i član francuske akademije nauka i umetnosti.

*

Ovih dana izabran je za člana Kraljevske češke akademije nauka i umetnosti direktor opere Narodnog pozorišta u Pragu i profesor praškog konzervatorija Vaclav Talih, jedan od najvećih savremenih dirigentih. Ovo je prvi put da postaje član ove akademije jedan reproduktivni umetnik.

*

U Sofiji priredje još u toku ove zime izložbu svojih slika izrađenih na našem Jadranu sa motivima s našeg mora i iz života našeg naroda u Primorju poznati bugarski slikar g. Konstantin Garnev, koji je puna tri meseca proboravio na našem Jadranu.

KNJIGE I LISTOVI

List belgijskih gimnasta o jugoslovenskom Sokolstvu

»Turnleven«, službeni organ Kraljevske belgijske gimnastičke federacije, koja stoji pod pokroviteljstvom Nj. Vel. Kralja, u svom novembarskom broju donosi oveči informativni članak o jugoslovenskom Sokolstvu, ilustrovan s jednom velikom slikom skupine sokolskih barjaktara s ovogodišnjeg pokrajinskog sleta u Subotici. Iznoseći značaj rada našega Sokolstva i njegovu široku nacionalnu i kulturnu delatnost, pogotovo posle reorganizacije od godine 1929, list naročito posvećuje pažnju petogodišnjem radnom planu, koji je sada prihvatiš jugoslovensko Sokolstvo, da rezultate tog rada prinese kao svoj dar svom mlađom Kralju, Nj. Vel. Petru II, prigodom Njegova punoletstva 1941. g.

*

»Soko na Jadranu«

Glasnik Sokolskih župa: Split, Šibenik-Zadar i Sušak-Rijeka.

Split, broj 10-11 za oktobar-novembar 1936 god.

Sadržaj: Dr. Mirko Buić: Na pragu Petrove petoletke. — Dr. Stevan Simunović, Split: Petrov petogodišnji sokolski plan. — Zorka Trkulja-Vojnović, Beograd: Rad sa ženskim kategorijama u sokolskim četama. — Dr. Stevan Simunović, Split: Državni praznik. — Zorka Trkulja-Vojnović i Dušan Jovanović, Beograd: Vaspitni rad u sokolani i saradnja prosvetnih i tehničkih voda. — Program Petrove petoletke Sokolske župe Split. — Načar petogodišnjeg rada Sokolskog društva Split. — M. G-č: Značenje i važnost organizovane štednje. — Iz prošlosti Sokolskog društva Mandalina. — Vesti iz Sokolskih župa Split i Sušak-Rijeka.

*

»Knjiga za sokolsko selo«

Mostar, broj 9 za novembar 1936. g.

Sadržaj: Tajačstvena moć sokolske Petrove petoletke. — Vreme je naš pomagač. — Čistoća je polazdavljiva. — Više se ponosi seljačkim rodnom nego kraljevskom krunom. — Kako da žive ljudi medu sobom? — Sokolstvo i boljevizam. — Balkanski svet. — Iz obilaska četa. — Vesti iz jedinica. — Stopama naših dedova. — Proste vežbe. — Beleške. — Poljoprivreda. — Iz župe.

Novogodišnji broj »Sokolskog glasnika«

Molimo sve naše saradnike i izveštioce iz naših sokolskih jedinica, da nam, radi preselejanja našeg lista u Beograd, unapred svoje članke i dopise šalju na novu adresu: U redništvo Sokolskog glasnika (ili Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije — Otsek štampe — Sokolski glasnik — Uredništvo), Beograd, Prestonište u slednjem trgu 34.

Gradivo za novogodišnji broj lista molimo da se pošalje tako, da uredništvo stigne najdalje do 28. o. m.

U redništvo.

Sokolska radio-predavanja

Radio stanice Beograd — Zagreb — Ljubljana

dne 17 XII predaje br. Marijan Tratar, Novo Mesto, o temi: »Sokolska propaganda u sokolskom tisku« (iz Ljubljane);

dne 20 XII predaje br. Ante Mordušan, Kraljevica: »O važnosti i širenju sokolske štampe«.

dne 24 XII 1936 predaje br. Josip Pipenbauer, Ljubljana, o temi: »Starogrčka gimnastika i Sokolstvo«.

Dne 31 XII 1936 predaje br. Stanko Trček, Ljubljana, o temi: »Svestranost sokolskog rada« (iz Ljubljane).

Dne 3 I 1937 predaje br. Miroslav Milin, Beograd, o temi: »Sokolski vaspitni rad posmatran uporedno s te-lovaspitičnim radom sporta«.

Dne 7 I 1937 predaje br. Frederik Degen, Maribor, o temi: »Istorija smučarstva u Jugoslaviji«.

Dne 14 I 1937 predaje br. Dušan Podgornik o temi: »Nekaj navodil smučarju začetniku« (iz Ljubljane).

Dne 17 I 1937 predaje br. Hasan Ljubunčić, Sarajevo, o temi: »Sokolska Petrova petoletka«.

Dne 21 I 1937 predaje br. Fran Novak, Ljubljana, o temi: »Nezgodne kod smučanja« (iz Ljubljane).

Dne 28 I 1937 predaje br. Radul Radulović Radul, Beograd, o temi: »Zašto smo i danas Sokoli?«.

Dne 4 II 1937 predaje br. Ferdinand Majnik o temi: »Sokolska smučarska tekmovanja« (iz Ljubljane).

Dne 7 II 1937 predaje br. Vladimir Poljanskij, Beograd, o temi: »Slovenstvo i Rusija«.

Dne 11 II 1937 predaje br. Ivan Lavrenčić, Maribor, o temi: »Deca zim«.

dne 18 II 1937 — predaje br. dr. Pirkmajer Otmar (Ljubljana) o temi: »Sokolstvo i državljansko vaspitanje«.

Jugoslovenski sokolski kalendar

Cena Din 7—

Kalendarić sokolske omladine

Cena Din 2—

Izšli su iz štampe

Naručuju se kod:
JUGOSLOVENSKE SOKOLSKЕ MATICE
Ljubljana — Narodni dom

MALE VESTI IZ NAŠIH JEDINICA

ALEKSANDROVO. — Proslava 1 decembra. Naše je Sokolsko društvo ove godine proslavilo vrlo svečano 1 decembra, dan Ujedinjenja, čijoj je proslavi osim pripadnika Sokola prisustvovalo i mnogo ostalih meštana. Samo proslava sastojala se iz 3 dela a to su:

Akademija, koja je priredena uoči 1 decembra s vrlo lepim i biranim programom od 10 najrazličnijih točaka. Kroz sve tačke ove vrlo uspele akademije strujiće je nacionalni duh, a sve tačke izvedene su vrlo dobro na sveopće zadovoljstvo publike, a nekoje tačke naročito su oduševile publiku te su vežbači morali da ponove neke tačke. Svaki vežbi uspeo je da se dade ton te se kod muških kategorija vrlo dobro uočila otsečnost, a kod ženskih kategorija nežnost kao što su i zahtevale njihove tačke. Posle akademije nastavilo se s veseljem i plesom.

Na dan 1 decembra pošlo je sve članstvo u župnu crkvu na blagodarenje. Posle blagodarenja održana je u Sokolskom domu svečana sednica na kojoj je održan govor o značenju Prvog decembra, opevane su himne, izrecitovane pesme, pročitana savezna poslanica i izvršena zakletva novih članova. Nakon toga bila je čajanka.

Kako je i svečanoj sednici prisustvovalo mnogo i ostalih meštana to se odredilo da se održi čajanka 1 decembra na veću isključivo samo za sokolske pripadnike da se i ta priredba provede u veselju na ovako značajan dan kad je ostvaren san naših slavnih predaka. — Čajanka je bila vrlo posećena od najmladih kategorija do najstarije braće.

BATINA. — Proslava 1 decembra. Prvi decembar je u našem mestu proslavljen na veoma svečan način. U ovu dan je održana jedan odbor, koji je izabran jedan odbor, koji je od televežbenih tačaka najbolje izvedena i odvežbana. Odbor je proglašio najboljom tačkom »Baruška« polkin ples, koji je izveo ženski naraštaj. Ova se tačka moralna dva puta ponoviti. Posle programa održana je plesna zabava. Akademija je bila vrlo dobro posjećena, te je njome društvo i po izvedbi i po posetu doživelio veliki uspeh. — B. S.

Posle blagodarenja održana je svečana sednica s obilnim programom i posetom. Ovu sednicu je otvorio br. dr. Dragoljub Marković, starešina, čitanjem poslanice i predavanjem o značaju 1 decembra. Zatim su sledile hrvatske pesme i razne prigodne recitacije sokolskog podmlatka, koje su s uspehom izvedene. Obavljeno je prevodeće dece u naraštaj, a naraštaj u članstvo. Novi članovi su položili zavet.

BELI MANASTIR. — Odlazak starešine. — Koncem novembra prešao se iz Belog Manastira u Osijek brat Milan Bunović, trgovac, koji je bio 5 godina starešina u belomanastirskom Sokolskom društvu. U vreme dok je brat Bunović bio starešina, podignut je u Belom Manastiru sokolski dom (u vrednosti od 300.000 Din), za čije podigneće brat Bunović ima najviše zasluga. Ovo je jedini sokolski dom u Baranji. — Prilikom odlaska brata Bunovića, priredilo je Sokolsko društvo u svom domu oprosnu večeru, na kojoj je prisustovalo oko 100 Sokola i Sokolica. Posle večere je sadanji starešina brat Janković predao bratu Bunoviću za uspomenu uvećanu sliku sokolskog doma s posvetom, kao dar društva. Brat Bunović oprostio se s prisutnim članovima dirljivim govorom, pozavši ih da i nadalje ustrajte u plemenitom sokolskom radu. — U bratu Bunoviću gubi belomanastirsko društvo jednog od svojih najagilnijih i najzaslužnijih radnika. — B. S.

BELTINCI. — Proslava Ujedinjenja. Praznik Ujedinjenja je svako leto tisti najsvetlijeg dan, ko se zbore vsa sokolska družina okrog sokolskega praporja. Zeleli smo, da nas bo čim več, zato smo prenesli ta praznik na nedeljo 29. novembra.

Pozdrav zastavi, čitanju poslanice SSJK in svečanem govoru ter lepi deklamaciji je sledila dobro naštudirana telovadna akademija. — Vse točke so bile sprejeti z odobravanjem; najlepša pa je bila točka »Zabučale gore«, ki so jo izvedle članice z vso eleganco. Br. Vogrinču, članu Sok. dr. Dobova, se za lepo sestavo zahvaljujemo in jo pripomoremo drugim društvom. — Vadičljicam vse priznanje; občinstvu, za lep obisk, bratska hvala!

BIOGRAD N/M. — Proslava Prvog decembra. Na 1 decembar, na dan našeg največega državnog praznika, održana je ovde, pored drugih svečanosti, i vrlo uspela akademija.

U prvim trim točkama prikazali se nam učenici osnovne škole poučene pretstave sokolskog značaja, koje su u svakom pogledu vrlo dobro uspele.

Zatim su sledile vežbe vseh kategorija, osim ženskog naraštaja, koje su skladno i točno izvedene. Muška deca s puškama su nam pokazala vrlo slikovitu vežbo. Ženska deca, muški naraštaj i članice izvele su vrlo precizno svoje vežbe te ih je publike nagnula dugotrajnim pljeskom.

Meditum ono što su pokazali članovi bilo je nešto novo za Biograd. Njihova vežba, »šestorka«, izvedena je bez pogreške, točno, stilski doterano i povezano, tako da je publike požalila što nije duže potrajava.

Vežba je od brata Boška Kovačevića, koji je u Biogradu imao prednjački tečaj, te je pod njegovim vodstvom i izvedena.

Još dugo će u Biogradanima ostati sećanje na »šestorku«. Vežbano je uz pratnju klavira (g. Nalis).

Zadnja točka bila je »Ah ta punica« od Mladena Širole. Iza toga razvio se ples.

BLATO. — Proslava 1 decembra. Sokolsko društvo Blato na Korčuli proslavilo je ove godine na veoma svečani način praznik narodnog ujedinjenja. Ova je svečanost ove godine bila još veča s toga razloga što se je ista obavila u našem i ako još nedovršenom novom sokolskom domu. Nakon blagodarenja, kojemu su Sokoli učestvovali u punom broju, svrstala se je veličanstvena povorka od Sokola, predstavnika vlasti i raznih udruženja. Povorka je na čelu s glazbom obišla место te došla u novi sokolski dom, где se je u prisustvu svih sokolskih predstavnika kao i mnoštva naroda održala svečana sokolska sednica, a prema dnevnem redu propisanom od Saveza Sokola Kr. Jugoslavije. Iza kako je starešina otvorio svečanu sednicu čitanjem Savezne poslanice, bila je oddeklamovana pesma »Jedinstvo« od Bl. Ristića, a nakon toga je s. Evica Batistić, učiteljica, održala veoma uspelo predavanje »Značaj i veličina Dana Ujedinjenja«. Brat Milj. Batistić odrecitovao je pesmu »Pjesma jedinstva Srba, Hrvata i Slovenaca« od Al. Šantića. Nakon toga je glazba otsvrala koračnicu »Jadranski stražari«. Zatim je uz prigodno slovo izvršeno prevodenje u naraštaj i članstvo, a nakon toga podeljene su diplome članovima takmičarima i uzornim vrstama, koje su dobivene na ovogodišnjim sokolskim utakmicama u Mostaru. Svečana sednica završena je sa sokolskom himnom »Hej Sloveni!«.

Na večer u novom sokolskom domu održana je svečana akademija sa biranim programom, koju je otvorio govorom brat Milj. Batistić, starešina našeg društva. Sve vežbe izvedene su na opće zadovoljstvo, a osobito se je

istakla tačka »Što čutiš, Srbine tužni«, koju su odvezbali članovi i članice. Na kraju je izveden pozorišni komad »Hadži Loja« od Bran. Nušića. Komad su izveli članovi »Glazbenog društva« i isti je izveden izvanredno te je na prisutne ostavio dubok dojam. Na večernjoj akademiji uzelo je učešća mesno »Glazbeno društvo« sa svojim horom i orkestrom, koji su izveli nekoliko veoma uspelih tačaka. Akademija je završena pevanjem »Hej Sloveni«, koju je otpovalo »Glazbeno društvo«. Iz blagonaklonosti ovog našoj svečanoj proslavi i akademiji sudjelovala je gospoda Niseceta Marija, koja je pratila na klaviru izvedbe, pak joj i ovim putem Sokolsko društvo najsrdičnije blagodari.

Nova sokolska dvorana bila je prepuna gledalaca tako da se u mestu ne pamti od vajkada da je na i jednoj do sada priređenoj svečanosti uzeo učešća ovakvo pučanstvo mesta.

BREZICE. — Proslava 1. decembra. Letošnji narodni praznik je naš Sokol proslavil zelo slovesno s slavnoštno akademijo, ki se je vršila v dvorani »Narodnega doma« dne 1. decembra večer. Spored je bil zelo skrbno izbran in izveden. Sokolski orkester je uvdoma zaigral sok. koračnico, na kar je brat starosta v jedrinaljih besedah razčlenil poslanstvo Sokola. Sledila je alegorija »Čuvajmo Jugoslavijo«. Dekoracije in efekti pri teži točki so občinstvo razočarali; deklamatorji so bili jasni in precizni. Nadaljnje točke, pri katerih so nastopale vse kategorije zapored, so istotako ogrele številno občinstvo. Zaljubljeni točki »Krog«, so izvedli članzi zelo sigurno, in so jo morali, kakor tudi nekatere druge prej, ponavljati. Med posameznimi točkami je orkester istotako pokazal svojo izurenost. Uspeh vse prireditve bo gotovo dal našim vadičljicam vse priznanje; občinstvu, za lep obisk, bratska hvala.

BIOGRAD N/M. — Proslava Prvog decembra. Na 1 decembar, na dan našeg največega državnog praznika, održana je ovde, pored drugih svečanosti, i vrlo uspela akademija.

U prvim trim točkama prikazali se nam učenici osnovne škole poučene pretstave sokolskog značaja, koje su u svakom pogledu vrlo dobro uspele.

Zatim su sledile vežbe vseh kategorija, osim ženskog naraštaja, koje su skladno i točno izvedene. Muška deca s puškama su nam pokazala vrlo slikovitu vežbo. Ženska deca, muški naraštaj i članice izvele su vrlo precizno svoje vežbe te ih je publike nagnula dugotrajnim pljeskom.

Meditum ono što su pokazali članovi bilo je nešto novo za Biograd. Njihova vežba, »šestorka«, izvedena je bez pogreške, točno, stilski doterano i povezano, tako da je publike požalila što nije duže potrajava.

Vežba je od brata Boška Kovačevića, koji je u Biogradu imao prednjački tečaj, te je pod njegovim vodstvom i izvedena.

Još dugo će u Biogradanima ostati sećanje na »šestorku«. Vežbano je uz pratnju klavira (g. Nalis).

Zadnja točka bila je »Ah ta punica« od Mladena Širole. Iza toga razvio se ples.

BLATO. — Proslava 1 decembra. Sokolsko društvo Blato na Korčuli proslavilo je ove godine na veoma svečani način praznik narodnog ujedinjenja. Ova je svečanost ove godine bila još veča s toga razloga što se je ista obavila u našem i ako još nedovršenom novom sokolskom domu. Nakon blagodarenja, kojemu su Sokoli učestvovali u punom broju, svrstala se je veličanstvena povorka od Sokola, predstavnika vlasti i raznih udruženja. Povorka je na čelu s glazbom obišla место te došla u novi sokolski dom, где se je u prisustvu svih sokolskih predstavnika kao i mnoštva naroda održala svečana sokolska sednica, a prema dnevnem redu propisanom od Saveza Sokola Kr. Jugoslavije. Iza kako je starešina otvorio svečanu sednicu čitanjem Savezne poslanice, bila je oddeklamovana pesma »Jedinstvo« od Bl. Ristića, a nakon toga je s. Evica Batistić, učiteljica, održala veoma uspelo predavanje »Značaj i veličina Dana Ujedinjenja«. Brat Milj. Batistić odrecitovao je pesmu »Pjesma jedinstva Srba, Hrvata i Slovenaca« od Al. Šantića. Nakon toga je glazba otsvrala koračnicu »Jadranski stražari«. Zatim je uz prigodno slovo izvršeno prevodenje u naraštaj i članstvo, a nakon toga podeljene su diplome članovima takmičarima i uzornim vrstama, koje su dobivene na ovogodišnjim sokolskim utakmicama u Mostaru. Svečana sednica završena je sa sokolskom himnom »Hej Sloveni!«.

Uvečje je priredena svečana akademija sigrankom. Kao prvu tačku izvela su mlada deca vežbu »Mornari« zatim su odvezbane sledeće vežbe: »Poleti, sivi sokole«, »Šestica«, »Mornari«, »Biljana«, vežba čunjevima i kao poslednja tačka odvezbana je vežba »Što čutiš, Srbine tužni«. Sve vežbe su izvedene vrlo dobro.

Posle programa nastavilo se igrankom.

Za čitavu proslavu može se reći, da je jedna od najuspelih sokolskih manifestacija.

L. U. K.

DESPOT. SVETI IVAN. — Proslava 1 decembra. Sokolsko društvo u Despot Sv. Ivanu proslavilo je dan Ujedinjenja na vrlo svečan način. Svi predstavnici društva pošli su na blagodarenje, a iza toga su se opet u povorki vratili u sokolanu, gde je održana svečana sednica. Pored članova Sokola bio je prisutan i veliki broj nečlanova.

Sednici je otvorio starešina brat Branko Stefanović i uz pozdravni govor održao vrlo uspelo predavanje o proslavi Prvoga decembra i njegovo važnosti. Posle toga pročitana je poslanica SSJK, odrecitovano je nekoliko pesama kao pozdrav Nj. Vel. Kralju Petru II i Sokolima, otpovanja državna himna. Time je završena sednica.

Naveče je održana akademija u prepunoj sali. To je do sada najuspeli akademija u Despot Sv. Ivanu. Program je bio odabran i spremjan s naročitim voljom i trudom.

Zapažene su neke vežbe, koje su izvodila ženska i muška deca i naraštaj. Ništa manje pažnje nije zaslžilo i mešovito odjeljenje muške i ženske dece u slikovitoj vežbi »Jugovići«.

SOKOLSKI GLASNIK

Muški naraštaj je uspeo takođe da osvoji simpatije svojom muškošću.

Pored vežbi bilo je spremljeno i izvedeno nekoliko prikaza. Zaprašen je i naročito pozdravljen prikaz Male zanatlige od Udječkog. Isto tako je prošlo i Lutkino krštenje. Uz to recitovanje je i nekoliko vrlo uspelih recitacija u sokolskom duhu, kao: Naraštajka, Jugoslovenski Sokol, Pesma Sokoliča od St. M. Mutibarića, i dr. No najsimpatičnije na ovoj akademiji je bilo bez sumnje sviranje vence narodnih pesama od strane brata starešine Branika Stefanovića. Izbor pesama, pa i sam način izvođenja, toliko su oduševili publiku, da je ista još dugo posle završetka pljeskala.

Posle akademije održana je igranka.

Kako u moralnom, tako i u materialnom pogledu, akademija je preuzešila svaku očekivanje.

St. M. M.

GORNJI GRAD. — Proslava Prvoga decembra. Letošnji narodni praznik je naš Sokol proslavil zelo slovesno s slavnoštno akademijo, ki se je vršila v dvorani »Narodnega doma« dne 1. decembra večer. Spored je bil zelo skrbno izbran in izveden. Sokolski orkester je uvdoma zaigral sok. koračnico, na kar je brat starosta v jedrinaljih besedah razčlenil poslanstvo Sokola. Sledila je alegorija »Čuvajmo Jugoslavijo«. Dekoracije in efekti pri teži točki so občinstvo razočarali; deklamatorji so bili jasni in precizni. Nadaljnje točke, pri katerih so nastopale vse kategorije zapored, so istotako ogrele številno občinstvo. Zaljubljeni točki »Krog«, so izvedli članzi zelo sigurno, in so jo morali, kakor tudi nekatere druge prej, ponavljati. Med posameznimi točkami je orkester istotako pokazal svojo izurenost. Uspeh vse prireditve bo gotovo dal našim vadičljicam vse priznanje; občinstvu, za lep obisk, bratska hvala.

Posle akademije održana je igranka.

KRTOLE. — Proslava 1 decembra. Kao svake godine, tako je i ove naša Sokolska četa proslavila praznik narodnog ujedinjenja.

Posle svečanog blagodarenja, kojem su prisutnivali svi pripadnici naše čete održana je svečana sednica u osnovnoj školi. Sednici je otvorio br. četni starešina, ki je pozdravio prisutne s nekoliko prigodnih reči, a nato je pročitao saveznu poslanicu.

Nakon tega su učenici osnovne škole izveli »Oj Sloveni«. Prigodno predavanje, koje je održalo br. starešina, počelo je klicanjem mladome Kralju Petru. Još su učenici otpeli državnu himnu.

Izvršena je zakletva novih članova, a zatem su učenici i učenice osnovne škole izveli vrlo lep program, ki je publike nagradila obilnim pljeskanjem.

KUTINA. — Proslava 1 decembra. Uoči Prvog decembra održalo je našo društvo svečanu akademijo s bičarnim programom: Pozdravni govor održao je brat starešina, četiri tačke zbornog pevanja patriotskih i narodnih pesama izvezo je troglasno ženski zbor pod ravnjanjem zborovode in br. prosvetar Dolenca Matije; Lutke s lutkama, Šopenov valcer in polku Baštušku izvela su ženska deca in ženski naraštaj vrlo skladno uz pratnju klavira. Muški naraštaj izveo je vežbe palicama, a muška deca »Oj letni, sivi Sokole« te članovi petorku uz pratnju klavira.

Proslavi je prisostvovalo izredno lepo število občinstva, članstvo in izjemo treh, prisostvovali so seveda tudi zastopniki oblastev in organizacij.

GORNJI GRAD. — Miklavžev večer. Sokolsko društvo Gornji grad je priredilo v Sokolskem domu tudi letos tradicionalno Miklavževu in sicer v soboto 5. t. m. ob 15. uri za sokolsko mladino, ob 20. uri pa za odraslo članstvo.

Poslednji je dan dan u ujedinjenju

KRALJEVICA. — Proslava Prvoga decembra. Uz prirodno oduševljenje, ali i uz nešto zabrinutosti, prisustvovali su ovogodišnjoj proslavi našeg sokolskog praznika.

Blagodarenje v cerkvi, osim službenih lica, prisustvovalo je i mnogo brojni narod, koji se iza svršenog crkvenog čina slio u sokolanu, gde je izvršen prvi deo proslave — svečana sednica.

Proslava je započela pevanjem državne himne po pevačima domačeg društva »Zvijezde Danice«.

Iza otvaranja sednice i pozdrava br. staroste Moderčina, pročitao je njegov zamenik i prosvetar br. Kaponi, ovogodišnji savezni poslanicu.

Dalje uobičajeno prevodenje dečce u naraštaj, naraštajaca u članstvo i zapriseganje novih članova.

Tim povodom održao je br. prosvetar kraci govor, pozivajući braču na istinski i predani sokolski rad.

O »Petrovoj petoljetki« dao je isto br. prosvetar opširna razjašnjenja i pozvao sve prisutne da sav svoj rad upute konsolidaciji općih naših prilika, jer će ovo biti največi i najdragoceniji dar Mladom Kralju prigodom preuzimanja vlasti u Svoje ruke.

Iza toga je brat načelnik Slani predao natecateljima, brači i sestrama, zasluzene diplome.

Pevanjem himne »Oj, Slaveni!« zaključena je sednica.

MANDALINA. — Rad u društvu. Kroz mesec novembar naše se društvo bilo pretvorilo u pravu košnicu. Po više sati na večer pripremalo se marljivo članstvo za akademiju. Nastupom Sokolske Petrone petogodišnjice povećao se i prosvetni rad u društvu. Bilo je nagovora pred vrtstama, svake slobote predavanje i to: Zadaća i svrha Sokolstva, Mir i rat, 1 decembar, Zadružarstvo. Bila su i dva posebna sastanka svih vežbačkih kategorija, kao priprema za 1 decembar.

Na 21 XI bio je zajednički sastanak m. i ž. naraštaja, koji se je dobrovoljno stavio u službu Sok. Petrone petogodišnjice. Na sastanku su omladini govorili braća star. Vlahović i prosv. Vlahović, toplo i bratski, i dali mu upute i smernice za rad, a istakli i neke dosadašnje mane i nedostatke. Od naraštaja govorio je lepo i poletno Despot N. Milivoj, dok VI razgim. Izabran je odbor u koji su ušli kao pretdsednik Milenko Pekota, zamenik Krasa Vlahović, tajnik Milivoj Despot, blagajnik Stanko Luštica. Br. starešina im je na kraju preporučio uzgajanje i opremljivanje duše i tela i rad na korist Sokolstva, naroda, Kralja i Jugoslavije.

MOKRIN. — Proslava 1 decembra. U našem društu održana je proslava Ujedinjenja na svečan način. Posle blagodarenja održana je u 11 časova svečana sednica društva prema uputstvu br. Saveza. Pored deklamacija i pesama održao je vrlo uspešno predavanje o značaju Prvog decembra. Dve patriotske deklamacije izveli su veoma lepo deca Božanić i Burg, a nato je izvršen zavet članova. Time je akademija završena. Nakon toga se je svrasta velebna povorka Sokola i grada na čelu s državnim zastavom, koja je pošla u džamiju na blagodarenje. Nakon svečane molitve, održao je vrlo lepo predavanje o značaju Prvog decembra imam soko-brat Abdurahman Mehmedović.

Na večer je održano vrlo uspešno selo, koje je bilo dobro posećeno. Predavanje o značaju Prvog decembra održao je brat Refik Degirmendžić.

Nato su izdeklamovali dve pesme br. Ozmo i s. Gluhić. Naročita tačka programa bila je solo nastup ing. Mije Žuljića, šumskog činovnika, koji je na opšte zadovoljstvo brojne publike održao nekoliko sevdalinki. Nakon toga su članovi, naraštaj i deca izveli nekoliko vežbi i to veoma lepo. Vodio je brat načelnik Alojz Brekl. Monologe: »Janko puderko i postolarski šege« veoma su lepo izveli naraštajci Golubović i Mica Burg. Poselo je završeno igrankom.

Ova priredba je uspela iznad svakog očekivanja. B. F.

OLOVO. — Premeštaj brata Kadrispahića, Dne 3 decembra o. g. premešten je ovađnji poštar br. Asim Kadrispahić u direkiju pošta u Sarajevo. Kako je br. Kadrispahić bio tajnik Sokolskog društva to mu je uprava društva priredila oproštajno veče u prostorijama Sokolskog doma Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, kojom je prilikom palo nekoliko srdančnih zdravica. Na sve govore zahvalio se je brat Kadrispahić biranim rečima.

PAG. — Proslava 1 decembra. Osobito svečano proslavilo je naše društvo ovogodišnji dan narodnog ujedinjenja. Ujutro u 9 sati prisustvovo je društvo korporativno sa svim svojim kategorijama svečanom blagodarenju u mesnoj zbornoj crkvi. Iza blagodarenja održana je svečana sednica uprave društva u prisustvu svih članova uprave i velikog broja članstva, svih pretstavnika mesnih vlasti i Ministra finansijsa gosp. Dušana Lećića, koji se je toga dana slučajno našao u našem gradu po službenom poslu. Sednici je predsedavao društveni starešina brat Grgo Rumora, koji je pozdravivši gosp. Ministra i ostale pretstavnike mesnih vlasti, otvorio sednici. Sednica je bila održana prema okružnicu bratskog Saveza. Predavanje o značaju 1 decembra održao je društveni prosvetar brat Vjetrov Jakov, koji je često bio akimiran. Na kraju predavanja zamolio je gosp. Ministra, da pri povratku u prestolnicu, isporuči zavet Našem Vrhovnom Starešini, da će Sokoli na Jadransku tvrdou statiti na braniku i neće dopustiti, da tudinska peta pregazi sveto tlo Otadžbine, koje je zaličeno krvlju njezinih najboljih sinova. Sednica je završena pevanjem državne himne i poklicima Nj. Vel. Kralju, Jugoslaviji i Sokolstvu.

Na večer u 20 sati održana je društvena akademija, na kojoj su nastupile sve kategorije. Sve tačke programa uspele su izvan svakog očekivanja, a naročito vežba »U boj, u boj!«, koja je ostavila najlepši utisak na prisutne gledače.

PULJINA-PROMINA. — Proslava dana Ujedinjenja. Kao svake godine tako je i ove naša četa najsvetnije proslavila svoj najveći praznik Prvi decembar. Dan pre toga braća su brala zelenila i okitila školu. Sama pozornica je bila siromašna, ali ukusna.

Prvog decembra braća su najpre bila na blagodarenju u Oklaju, a posle su uz sudelovanje školske dece održala malu akademiju. Prisutnu braću i goste pozdravio je br. prosvetar i u svom govoru istakao je značaj toga dana, kao i borbe s kojima se do nje došlo.

Pre akademije bila je zakletva novih članova i proglašen program rada za vreme Petrone petogodišnjice. Akademija je uspela u svakom pogledu.

SISEVAC. — Proslava 1 decembra. Naša sokolska edinica je tudi letos svečano proslavila državni in sokolski praznik 1. decembar. Dopoldne je bila svečana seja uprave z zaobljubom novega članstva, potom pa je govoril o pomenu 1. decembra u narodnem edinstvu brat Đoka Đoković. Svečane seje se je udeležilo zelo veliko število sokolskih pripadnikov. Zvečer je bila u nabito polni dvorani akademija, na kateri je nastopila ženska deca z vajami z ruticami, moška deca z vajami s palicama, člani z gimnastičnimi vajami, ter moški naraštaj s pravučinkovitim skupinskim vajami. Pri akademiji je nastopil tudi dečji pevski zbor, ki je prav ubrano zapel slovensko narodno pjesmico »Rožje ne bom trgača«. Pevski zbor vodi pozdravlj.

TRBOVLJE. — Idejni tečaj. Ker se radi intenzivnih priprav za prvo-decembrsko akademijo ni mogla vršiti u novembru idejna šola za nove člane prije državni prosvetni odbor idejni tečaj sedi u decembru. Spored predavanja je nastopil tudi dečji pevski zbor, ki je prav ubrano zapel slovensko narodno pjesmico »Rožje ne bom trgača«. Pevski zbor vodi pozdravlj.

ZAKAJ TAKO MALO SLADKORJA? — V vsakem Kneippovem zrnču je 3/4 dragocenega praznega sladnega sladkorja. Potem tudi, ni čuda, če je treba le še prav malo sladkorja za dober, zdrav zajtrk iz

Kneippove sladne kave.

STON. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo Ston, proslavilo je ove godine 1 decembar na osobito svečan način. Ujutro je bio ophod gradom s glazbom na čelu. U 9 sati bilo je blagodarenje u katoličkoj crkvi. Posle blagodarenja krenula je povorka s jugoslav. zastavom na čelu i glazbom, sledena velikim brojem braće i sestara, te školske dece Stona i Česvincice, kao i sokolskih prijatelja, a za vreme povorce klicalo se Nj. Vel. Kralju Petru II i velikoj Jugoslaviji. Zatim je otključeno blagodarenje u pravoslavnoj crkvi, a posle ovog bila je svečana sednica u Sokolskom društvu, na kojoj je brat tajnik Đuro Violić pročitao poslanicu br. Saveza, a brat starešina Tomo Dužević održao je govor o značaju Prvog decembra.

Na večer je održana akademija s plesom. D. V.

TROGIR. — Proslava dana Ujedinjenja. Sokolsko društvo priredilo je i ove godine svečanu proslavu dana narodnog ujedinjenja. Izjutra je članstvo korporativno prisustvovalo blagodarenju, a zatim je održana svečana sednica na kojoj je prisutnu braću i prijatelje Sokolstva pozdravio br. J. Košćina. Nakon položenog zaveta poslat je brzovjavi pozdrav Nj. Vel. Kralju Petru II.

Na večer održana je akademija u dupko punoj sokolani. Nakon opevanja poslovnog sokolskog pozdrava pozdravio je prisutne vrlo lepim i zanosnim govorom br. Tomislav Loce, društ. tajnik.

Zatim su se redale tačke vrlo biračnog programa, koji je vrlo dobro izveden. Naročito su se istakla sokolska deca u opereti »Ivana i Marica«, te sestra Nedra Kereta, koja je opevala »Ti« (Hatzé); »Da l' pamtiš onaj divni kraj« i sestra Zdenka Pilepić, koja je vrlo lepo osvirala nekoliko komada na klaviru.

Uopće čitav je program izveden na opće zadovoljstvo brojne publike, pa je akademija završena u bratskom rasploženju s pevanjem himne »Hej Sloveni!«

TROJEGLAVA. — Proslava 1 decembra. Dan Ujedinjenja 1 decembar, proslavila je naša četa vrlo svečano kao i prošle godine, u prostorijama Drž. nar. škole uz učešće školske dece, i nastavnika ovdašnje škole, kao i svesnog sajstva. Na ovu svečanost došao je priličan broj naroda, pokazavši koliko ceni nacionalne dogodaje, bez kojih ne bi bilo jedinstvene Jugoslavije.

Dvorana je bila vrlo ukrašena svečem, slikama nač. ljudi i čilimovima, tako da je odavala svečan utisak. Među školskom deicom i seljaštvom oscalo se svečano raspoloženje i neizvezdano iskrešnost. Svečanu skupštinu otvorio je br. Milan Lukić, pozdravivši prisutne, a na kraju govoru klicalo se Kralju Petru II i Jugoslaviju.

Školski i sokolski omladinici, opevala je Državnu himnu uz pratnju violina.

Posle toga, izvela su deca 8 deklamacija patriotskog sadržaja. Brat J. Džordan pročitao je saveznu poslanicu, a br. prosvetar i načelnik Momčilović I. Dim., mesni upr. šk., održao je opširno predavanje o 1 decembru s istočnog, državnog i sokolskog gledišta.

Predavač je vrlo pažljivo saslušan. Jedan deo predavanja posvećen je bio stvaranju bratskih država Češkoslovačke i Poljske, što je kod prisutnih Čeha, kojima mislu bili jasni mnogi dogodaji iz svoje prošlosti, izazvalo naročito interesovanje. — Posle predavanja nastalo je klicanje Nj. Vel. Kralju Petru II, Jugoslaviji i Svetoslaviji. Radi mešavine nacija u samome sebi, pre-

RAB. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo u Rabu proslavilo je proslavu 1 decembra na vrlo svečan način. Grad je bio okičen državnim zastavama, ečećem, sagovima i t. d., što je davalo gradu vrlo svečan izgled. U 10 sati gradom je prolazila dugačka sokolska povorka vodenim sokolskim glazbom. Iza povorka bila je svečana sednica s obilnim programom.

Uvečer istoga dana diletantska sekacija društva davala je dobro izvežbani komad »Beograd nekad i sad« od Branislava Nušića.

Dvorana je bila puna te su vredni glumci bili češće prekidani aplauzom.

Iza toga bila je zabava.

RISAN. — Proslava narodnog i sokolskog praznika. Naše društvo i ove godine proslavilo je dan narodnog Ujedinjenja na veoma svečan način.

— Sve naše kategorije u svečanom kroju korporativno su prisustvovale blagodarenju u mesnim crkvama. — Posle blagodarenja održana je svečana sednica u Sokolskom domu s čitanjem poslanice br. Saveza, a potom je br. M. Drecun održao predavanje o značaju 1 decembra.

Dvorana je bila puna te su vredni glumci bili češće prekidani aplauzom.

Iza toga bila je zabava.

NAVEĆER JE ODRŽANA AKADEMIJA. — Proslava 1 decembra. U našem društu održana je proslava Ujedinjenja na svečan način.

Posle blagodarenja održana je u 11 časova svečana sednica društva prema uputstvu br. Saveza. Pored deklamacija i pesama održao je vrlo uspešno predavanje o značaju Prvog decembra. Dve patriotske deklamacije izveli su veoma lepo deca Božanić i Burg, a nato je izvršen zavet članova. Time je akademija završena. Nakon toga se je svrasta velebna povorka Sokola i grada na čelu s državnim zastavom, koja je pošla u džamiju na blagodarenje. Nakon svečane molitve, održao je vrlo lepo predavanje o značaju Prvog decembra imam soko-brat Abdurahman Mehmedović.

Na večer je održano vrlo uspešno selo, koje je bilo dobro posećeno. Predavanje o značaju Prvog decembra održao je brat Refik Degirmendžić.

Nato su izdeklamovali dve pesme br. Ozmo i s. Gluhić. Naročita tačka programa bila je solo nastup ing. Mije Žuljića, šumskog činovnika, koji je na opšte zadovoljstvo brojne publike održao nekoliko sevdalinki. Nakon toga su članovi, naraštaj i deca izveli nekoliko vežbi i to veoma lepo. Vodio je brat načelnik Alojz Brekl. Monologe: »Janko puderko i postolarski šege« veoma su lepo izveli naraštajci Golubović i Mica Burg. Poselo je završeno igrankom.

Ova priredba je uspela iznad svakog očekivanja. B. F.

OLOVO. — Premeštaj brata Kadrispahića, Dne 3 decembra o. g. premešten je ovađnji poštar br. Asim Kadrispahić u direkiju pošta u Sarajevo. Kako je br. Kadrispahić bio tajnik Sokolskog društva to mu je uprava društva priredila oproštajno veče u prostorijama Sokolskog doma Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, kojom je prilikom palo nekoliko srdančnih zdravica. Na sve govore zahvalio se je brat Kadrispahić biranim rečima.

PAG. — Proslava 1 decembra. Osobito svečano proslavilo je naše društvo ovogodišnji dan narodnog ujedinjenja. Ujutro u 9 sati prisustvovo je društvo korporativno sa svim svojim kategorijama svečanom blagodarenju u mesnoj zbornoj crkvi. Iza blagodarenja održana je svečana sednica uprave društva u prisustvu svih članova uprave i velikog broja članstva, svih pretstavnika mesnih vlasti i Ministra finansijsa gosp. Dušana Lećića, koji se je toga dana slučajno našao u našem gradu po službenom poslu. Sednici je predsedavao društveni starešina brat Grgo Rumora, koji je pozdravivši gosp. Ministra i ostale pretstavnike mesnih vlasti, otvorio sednici. Sednica je bila održana prema okružnicu bratskog Saveza. Predavanje o značaju 1 decembra održao je društveni prosvetar brat Vjetrov Jakov, koji je često bio akimiran. Na kraju predavanja zamolio je gosp. Ministra, da pri povratku u prestolnicu, isporuči zavet Našem Vrhovnom Starešini, da će Sokoli na Jadransku tvrdou statiti na braniku i neće dopustiti, da tudinska peta pregazi sveto tlo Otadžbine, koje je zaličeno krvlju njezinih najboljih sinova. Sednica je završena pevanjem državne himne i poklicima Nj. Vel. Kralju, Jugoslaviji i Sokolstvu.

Na večer u 20 sati održana je društvena akademija, na kojoj su nastupile sve kategorije. Sve tačke programa uspele su izvan svakog očekivanja, a naročito vežba »U boj, u boj!«, koja je ostavila najlepši utisak na prisutne gledače.

SENJ. — Proslava 1 decembra. Sokolsko društvo proslavilo je praznik 1 decembra na vrlo svečan način. Nakon bogoslužja u prvostolnoj rimokatoličkoj i pravoslavnoj crkvi i nakon čestitanja kod sreskog načelnika, došli su u sokolske prostorije Sokoli u odorama, ostalo članstvo i simpatizeri sokolske organizacije. U 11 sati, kad je trebala započeti svečana sednica, dvojna je bila puna.

RAB. — Proslava Prvog decembra. Naša društva se je u 10 sati održalo svečano proslavljanje 1 decembra, u dvorani načelnika. Nakon bogoslužja u pravoslavnoj crkvi i nakon čestitanja kod sreskog načelnika, došli su u sokolske prostorije Sokoli u odorama, ostalo članstvo i simpatizeri sokolske organizacije. U 11 sati, kad je trebala započeti svečana sednica, dvojna je bila puna.

SENJ. — Proslava dana Ujedinjenja. Dan Ujedinjenja 1 decembra o. g. proslavljen je u Senjcu u 10 sati. Nakon bogoslužja u pravoslavnoj crkvi i nakon čestitanja kod sreskog načelnika, došli su u sokolske prostorije Sokoli u odorama, ostalo članstvo i simpatizeri sokolske organizacije. U 11 sati, kad je trebala započeti svečana sednica, dvojna je bila puna.

RAB. — Proslava Prvog decembra. Naša

davanje je imalo i panslavistički smer. Posle toga su članovi čete izvršili sokolski zavet i počast državnoj zastavi.

Na svršetku je otpevana slavenka himna »Oj Slaveni«, koju je otpavao skoro sav narod u dvorani. — Svečanost je zaključena završnim rečima br. prosvetara.

VRBNIK. — Nikolinje u Sokolu. Dne 5 decembra t. god. priredilo je Sokolsko društvo svojoj deći »Nikolinje veče«. U pratinji svojih roditelja sokolska deca okupila su se u sokolani i nestrljivo čekali dolazak »sv. Nikole«, koji ih je lepo nadario uputivši ih kako treba da se vladaju prema svojim roditeljima i starešinama. Deca su se iz tog razišla i veselo razgledavala svoje darove.

VRBNIK. — Proslava 1 decembra. I ove godine naše Sokolsko društvo dostoјno je proslavilo dan narodnog Ujedinjenja. Uoči toga dana naveće sakupili se svi Sokoli u sokolani i u povorci uz pucnju raketa krenuli mestom. Sav put kojim je povorka išla bio je rasvetljen, a napose kuća Sokola i Jugoslavena. Pevajući patriotske pesme, kličući Kralju, Jugoslaviji i narodnom i državnom jedinstvu okupili se svi zatim na glavnom trgu i otpeli uz pratnju tambura državnu himnu. Sledećeg dana prisustvovali su svi Sokoli korporativno u crkvi blagodarenju, a iz tog svečanoj sednici, na kojoj je proglašena poslanica br. Saveza. Naveće u punoj dvorani održana je sokolska akademija. Ceo program izведен je na opće zadovoljstvo svih prisutnih. Predavanje je održao br. Pestovar J. Žigante, koji je prikazao napore našeg naroda za svoje oslobođenje, a na koncu deklamovao je prigodnu pesmu dr. D. Rohia »Prvi decembar, dan Ujedinjenja«.

Najlepši utisak ostavila je tačka »Istra« od Baćica, koja nam je simbolički prikazala robovanje našeg naroda u Istri ali i nadu i veru u oslobođenje. Veliku pozornost je pobudilo »Kolo«, koje su izvele članice u narodnoj nošnji.

Akademija je završena himnom »Hej Slaveni«.

VELA LUKA. — Proslava 1 decembra. Dan narodnog ujedinjenja proslavilo je naše društvo najsvečanije.

Uoči dana u 6 sati na večer priredena je vrlo uspela bakljada, kojoj se pridružilo sve ono što nacionalno misli i oseća. Društvena glazba bila je praćena bakljama, a iz sokolane bacanju su vatrometi i pucale prangije. Za vreme bakljade padali su odusevljeni poklici Kralju i Jugoslaviji i pevana je molitva Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju.

1 decembra u 6 sati u jutro društvo se poklonilo na mesnom groblju umrloj braći i sestrama. Položen je sveži venac, a brat Ante Simatović održao je žalobno slovo.

U 9 sati formirala se je svečana povorka i krenula na blagodarenje. Nakon blagodarenja na plokati stolne crkve brat Anton V. Simatović održao je prigodno slovo.

Posle ovoga u 10 sati održana je u sokolani svečana sednica i zakletva novoupisanih članova-ca. Na svečanoj sednici su govorili: o značenju dana brat starešina Filip Gugić i brat tajnik Petar Stipković. Recitovano je više prigodnih pesama, a glazba je otsvirala himnu i nekoliko veselih koračnica. Sa svečane sednice odaslana je brzojavna čestitka Nj. Vel. Kralju Petru II. Posle svečane sednice članstvo je krenulo na zajednički ručak, a u 4 sata posle podne glazba je obišla mestom.

Na večer je priredena vrlo uspela akademija. Proslov na istoj govorio je prosvetar br. Žuvela. Pojedine kategorije izvele su nekoliko uspelih tačaka, kao i društvena glazba otsvirala je nekoliko vrlo uspelih koncertnih komada.

Posle su dilektanti odigrali dramu »Osvetnik« i komediju »Dva gluha«. Iza izvršenog programa nastalo je veliko veselje uz pesmu i ples.

VOĆIN. — Proslava 1 decembra.

1 decembar, naš najveći sokolski i narodni praznik, proslavilo je naše društvo svečanom akademijom, koja je bila dobro posećena od meštana i gostiju iz okolnih sela.

Starešina brat dr. Ante Brkljačić održao je govor o značaju 1 decembra proglašenoj saveznoj poslanici i pozdravio prisutne goste. Istodobno članovi

u odorama, vežbači i naraštajci odali su počast slici Nj. Vel. Kralja Petra II i jugoslavenskoj zastavi.

Naraštajci su deklamovali ove pesme: brat Milan Bosanac »Kralju Petru«, brat Đorđe Tomasević »1 decembar«, brat Kožul »Domovini«. Sokolska deca izvela su alegorijsku sliku o D. Širole: »Vijenac slave«. Zatim su članovi i članice prikazali Nušićev komad »Knez Ivo od Semberije«. Sve uloge izvedene su vrlo dobro, tako da je komad ostavio odličan utisak.

Posle programa razvila se veselica. Moralni uspeh ove akademije bio je na dostojnoj visini.

L. D. R.

VELES. — Proslava Prvog decembra. Sokolsko društvo u Velesu proslavilo je na najsvečaniji način 1 decembar. Pre podne održana je svečana sednica u Sokolskom domu, koju je otvorio brat starešina Stanojević s prigodnim govorom. Zatim je prosvetar brat Durković održao predavanje o značaju današnje svečanosti, naročito za Sokolstvo. Zatim je izvršena zakletva novog članstva.

U 8 časova u veče priredena je svečana sokolska akademija u kojoj su učestvovalo sve kategorije. Akademiju je otvorio starešina brat Stanojević s predavanjem o radu Sokolstva u današnjici i sutrašnjici, a zatim se prešlo na izvođenje programa, koji je bio sestavljen iz 14 tačaka i jednog pozorišnog komada. U izvođenju programa ukupno je učestvovalo 120 vežbača. Ovu akademiju posetili su u velikom broju građani Velesa i time su odobrili rad Sokolstva, jer su svi svesni, da samo Sokolstvo može dati pravu bratsku ljubav i da se preko Sokolstva dolazi do prave jednakosti i ravnopravnosti.

Zatim je bila igranka, koja se pretvorila u pravo narodno veselje.

VRATA. — Proslava Prvog decembra. Naše društvo održalo je 28 novembra akademiju s plesom, koja je u moralnom katu i u materijalnom pogledu uspela, iznad očekivanja. Ovu akademiju je društvo održalo umesto 1 decembra, jer je taj dan, zbog naših mesnih prilika nezgodan. Od stranih društava i četa posetili su nas predstavnici Sokolskog društva Fužine i predstavnici čete Vojni Tuk, koja potpadla pod naše društvo. Još su nas posetili i neki simpatizeri Sokolstva iz Bakra i Kukuljanova.

Akademiju je otvorio brat P. Pavetić, govoreci o značenju 1 decembra. Na pozdrav br. Pavetića odgovorio je br. Radivoj Mrvoš u ime čete Vojni Tuk. Iza toga je počela akademija s vrlo bogatim i biranim programom.

Vežbe su izvedene najuzornije. Kako je naša četa Vojni Tuk priredila 1 decembra takoder akademiju, te smo i mi nameravali da nastupimo kod njih, bar s jednom kategorijom, ali smo morali, nažalost, odustati od puta, jer nam je vreme pomutilo odlazak.

Nadamo se, da će nam uspeh ove naše akademije dati novog potstrelka u našem dalnjem radu, te se nadamo i još boljem uspehu prilike nezgodnog nastupa.

VRNJAČKA BANJA. — Proslava 1 decembra. Sokolsko društvo Vrnjačka Banja proslavilo je najveći narodni i sokolski praznik, dan Ujedinjenja, s nizom potpuno uspelih svečanosti. I predavanja i nagovori i tehnički rad, sve je bilo u duhu narodnog i državnog jedinstva. Posle blagodarenja u mesnoj crkvi, Sokolsko društvo priredilo je svečanu sednicu u sali banjskog kupatila, koja je s puno brižljivosti dekorisana. Sednicu je otvorio brat starešina, pozivajući prisutne, da se prijetetom seti najvećeg borca za narodno Ujedinjenje blaženopocivšeg Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Zatim je deleciti mišljenje sviju, uputio sve svoje misli i lepe želje za dug život, sreću i zdravlje Prvo starešine Sokola Nj. Vel. Kralju Petru II. Pristupilo se odavanju dostojeće pošte jugoslovenskoj zastavi. Između slike Kralja Mučenika i Kralja Starešine, nalazila se zastava preko koje beše veliki lovovor venac. I dok se polagao sokolski zavet, pred zastavom su Sokoli u odorama formirali inicijal P II. Odmah posle ovog brat prosvetar održao je predavanje o značaju 1 decembra, ilustrujući sve značajnije momente, koji su utirali put ka stvaranju velikog dela. Posle završenog dnevnog reda starešina je zaključio sednici, pozivajući goste, da u što veću broju posete bakljadu i svečanu akademiju.

Posle su dilektanti odigrali dramu »Osvetnik« i komediju »Dva gluha«. Iza izvršenog programa nastalo je veliko veselje uz pesmu i ples.

VOĆIN. — Proslava 1 decembra. 1 decembar, naš najveći sokolski i narodni praznik, proslavilo je naše društvo svečanom akademijom, koja je bila dobro posećena od meštana i gostiju iz okolnih sela.

Starešina brat dr. Ante Brkljačić održao je govor o značaju 1 decembra proglašenoj saveznoj poslanici i pozdravio prisutne goste. Istodobno članovi

u odorama, vežbači i naraštajci odali su počast slici Nj. Vel. Kralja Petra II i jugoslavenskoj zastavi.

Naraštajci su deklamovali ove pesme: brat Milan Bosanac »Kralju Petru«, brat Đorđe Tomasević »1 decembar«, brat Kožul »Domovini«. Sokolska deca izvela su alegorijsku sliku o D. Širole: »Vijenac slave«. Zatim su članovi i članice prikazali Nušićev komad »Knez Ivo od Semberije«. Sve uloge izvedene su vrlo dobro, tako da je komad ostavio odličan utisak.

Posle programa razvila se veselica. Moralni uspeh ove akademije bio je na dostojnoj visini.

Minimalna sokolska knjižnica

A. Sokolske novine.

»Sokolski glasnik«, zvaničan organ Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, izlazi jedinput nedeljno.

»Sokolska prosveta«, izlazi mesečno, sem meseca jula i avgusta.

»Soko«, list sokolskog prednjaštva, izlazi mesečno.

»Sokolić«, list za sokolski naraštaj, mesečnik.

»Naša radost«, list za sokolsku decu, mesečnik.

»Župski vestnik« svoje župe, ako ga izdaje.

»Vestnik Sokolský« sa prilozima »Zdelavatel«, »Cvičitel« i »Cvičitelka«, list ČOS i Saveza slovenskog Sokolstva.

B. Knjige.

Dr. Bedeković: Neiscriva grada za pripravu prednjaka.

Dr. Pestotnik: Kako voditi sokolsku društva.

Organizacija Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije 1930 (priprema se novo izdanje).

Dr. Sajović: Miroslav Tyrš.

Dr. Mašek: Mala anatomija.

Dr. Košir: Človeško telo.

Dr. Vaniček: Predavanje.

K. Vaniček: Sokolsko evangelje.

K. Vaniček: Sokolska načela.

Dr. Pivko: Sokolstvo.

Dr. Gradojević: Sokolima o Sokolstvu.

Hočević: Sokolski katekizam.

Ljuština: Šta da radimo.

Popović Velja: Sokolska letovanja I i II.

Štěpanek: Dnevnik mladog čoveka (priprema se novo izdanje).

Dr. Vinković: Bit sokolske misli,

Juvanec: Sokolska pesmarica.

Bajželj: Slovaček telov. naziva.

A. Tadić: Uputstva kako se grade prostori za vežbe.

Bogunović: Pregled telesnog odgoja.

Bogunović: Od ujedinjenja do II. sokolskog sabora.

Dr. Pichler: Ritmičko vežbanje.

Dr. Pivko: Kratka metodika telovadbe.

Dr. Pivko: Telovežba, I—IV deo.

Šulce: Sokolski sustav.

Dr. Bedeković: Vežbe na konju.

Dr. Pichler: Laka atletika.

Gangl: Spomenica I. svesokolskog sleta JSS.

Dordević: Narodno jedinstvo.

Dr. A. Melik: Zgodovina Jugoslavije.

Dr. A. Melik: Jugoslavija.

Dr. M. Rus: Prva pomoč.

Gangl: Hram slave.

Gangl: Slovenska ideja i slovensko Sokolstvo na delu.

Sokolska knjižnica, I do XI.

Putevi i ciljevi Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Malin: Odbojka (Volley ball).

Malin: Praktički udžbenik češkoga jezika.

Dr. Derganc: Borba Vzhoda in Z pada.

Ambrožić: Metodika sokolskog vaspitanja.

Dr. Novak: Sveslovenska misao.

Dr. Pichler: Fiziologija.

Inž. Kosta Petrović: Građevine.

Dr. Derganc: Svetozor.

V. Švajgar: O statističkom radu.

Keber-Lubej-Podgornik: Odbojka-hazena - košarka.

Dr. Murnik: Telovežbeni plesovi.

Trdinova-Skalarjeva: Vežbe na spravama za članice i naraštaj.

Sve ove knjige mogu se nabaviti kod Jugoslavenske sokolske matice Ljubljana, Narodni dom.

<h